У пошані до піонерів - лицем до молоді!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація "Svoboda", 81-83 Grand St Jersey City, N. J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
Тел. в Ню Йорку: BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVIII. Ч. 123. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 1-го ЛИПНЯ 1971 15 ЦЕНТІВ — 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, JULY 1, 1971 No. 123. VOL. LXXVIII.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Середа, 30 червня 1971

В АМЕРИЦІ

ПІСЛЯ ТРАГІЧНОЇ ПОДІЇ В НЮ ЙОРКУ біля пам'ятника Колюмбові, коли був важко поранений Джозеф Коломбо, здогадний провідник бруклинської „мафії", і загинув його напасник-негр, тисячі учасників зборів молились за стан здоров'я Д. Коломбо. Без огляду на ту подію спонзоровані Італійсько - Американською Лігою Громадянських Прав збори відбулися і їх закінчив провідник тієї Ліги, Натал Марконі, таким закликом: „Розходьтесь додому і будьте завжди гордими за ваш італійський рід".

ГУБЕРНАТОР СТЕЙТУ ДЕЛАВЕР РАССЕЛ ПІТЕРСОН підписав закон, за яким забороняється розбудовувати важку індустрію в тому стейті, в басейні ріки Делавер та на побережжі Атлянтичного океану, щоб не занечищувати води й повітря. Представники різних видів індустрії, в тому й нафтової, протестували проти такого закону. Стейтова леґіслятура призначила побережжя ріки Делавер і океану для відпочинкових місць та пляжів.

ЗА ТРИ ДНІ ПЕРЕД ЗАКІНЧЕННЯМ ФІНАНСОВОГО РОКУ між губернатором - республіканцем і демократичною леґіслятурою стейту Коннектикат прийшло до згоди щодо стейтового бюджету на наступний рік. Для реалізації цього бюджету буде підвищено податок на цигарки, бензину, від продажу товарів тощо. Раніше податок за продані речі виносив у тому стейті 5 центів від кожного доляра, а тепер буде 6 центів.

НЮЙОРКСЬКИЙ СТЕЙТОВИЙ СУД ВИЗНАВ винним Юджіна Суґермана, колишнього міського контролера, в тому, що він брав хабарі, використовуючи для того своє офіційне становище. Таким шляхом міський контролер зібрав собі 88 000 долярів. Ю. Суґермана оскаржили у вимаганні хабарів три компанії, які прохали у міста фінансових позичок.

БІЛЯ МЕХІКО СИТІ ЗАГИНУЛИ 13 ОСІБ, а шестеро були поранені від вибуху в будинку, де зберігались ракети для „феєрверків"-розваг. Поліція і рятункова команда змогли врятувати поранених, але після рятункової акції ствердили, що десь поділось ще чимало осіб — їх розшукують під руїнами.

НАЙВИЩИЙ СУД ЗСА уневажнив вирок судів нижчих інстанцій, за яким було засуджено чемпіона з боксу Кашіуса Клея, відомого і як Магомед Алі, на 5 років тюрми за відмову відбувати військову повинність. Суд визнав, що Клей-Алі мав підставу відмовитися від служби в армії, бо його особлива релігійна приналежність і релігійні переконання забороняють йому службу у війську.

У СВІТІ

ВІЦЕ - ПРЕЗИДЕНТ СПІРО ЕҐНЮ РАД БИ відвідати Комуністичний Китай, дармащо він має застереження щодо зміни політики супроти нього — заявив Віце-президент журналістам в дорозі літаком до Південної Кореї. Спіро Еґню переконаний, що Комуністичний Китай „в основі далі дуже ворожий" Америці, але він радий би стрінутися з відповідальними лідерами Комуністичного Китаю.

МОСКОВСЬКИЙ „НОВИЙ МІР" ПІДДАЄ під сумнів комуністичну догму про „соціялістичний реалізм", як єдино допускальний напрямок у літературі і мистецтві. Алексаңдер Овчаренко пригадав у статті п. н. „Продовжування дебати" цілий ряд видатних і прославлюваних в СССР письменників, які — за його твердженням в більшій або меншій мірі відхилювались від „соцреалізму", включно навіть із Максимом Ґорким, що його вважають за батька „соцреалізму". Стаття Овчаренка доказує, що в колах совєтських письменників і мистців існує сильна опозиція проти партійної цензури, яка накидує творцям, як вони мають писати чи малювати.

ПАКІСТАНСЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ АҐА МОХАММЕД ЯХІЯ ЗАЯВИВ, що за яких чотири місяці Пакістан дістане нову конституцію, на підставі якої буде скликаний парлямент. Проте він зберігає далі винятковий стан, „щоб не було хаосу", і хоч формально визнає важність переведених 7 грудня мин. року виборів, проте заповідає „виготовлення листи обраних послів, які перевели протидержавні акти" і тому „стали негідними" ввійти до парляменту. Таким чином ген. Яхія дав зрозуміти, що він не допустить до пакістанського парляменту лідера переможної в Східньому Пакістані у грудневих виборах Авамі-Ліґи, шейха Муїбура Рахмана і його найближчих співробітників, що їх виарештовано або вбито.

ПІВДЕННО - В'ЄТНАМСЬКИЙ УРЯД НЕ ДОЗВОЛИВ на приїзд з Лондону представників організації „Міжнародна амнестія", які хотіли відвідати табори для воєнних полонених, дармащо перший запропонував був такі відвідини. Зате північно - в'єтнамський комуністичний уряд несподівано погодився дати візу голові названої міжнародної організації, англійцеві Сін МекБрайдові.

ЧИСЛО ВОЯКІВ ЗСА У В'ЄТНАМІ ЗМЕНШИЛОСЯ в минулому тижні знову на відкликаних відтіль 3.200 осіб, впавши до 241.700. Дальших 28.700 вояків будуть відкликані в часі від 1 липня до 31 серпня ц. р.

ОРҐАНІЗАЦІЯ АФРИКАНСЬКОЇ ЄДНОСТИ ПОКЛИКАЛА до життя на своїй „вершинній" конференції в столиці Етіопії Аддіс Абебі Комісію з 10-ох голів держав, яка повинна допомогти до осягнення миру на Близькому Сході. Єдиним арабським володарем у тій Комісії є президент Мавританії, — зрештою всі інші — це африканські мурини. Але вони зацікавлені у замиренні між Ізраїлем і арабами.

ЧЕКИ ДИВІДЕНДИ ДЛЯ ЧЛЕНІВ УНС ВЖЕ ВИСЛАНО СЕКРЕТАРЯМ ВІДДІЛІВ

Чеки дивіденди, датовані 29-го травня 1971, розіслано секретарям відділів до 16-го червня ц. р. для розподілу їх членам УНСоюзу. Разом видано в цьому році

76,558 чеків на загальну суму $405,414.47.

Ці чеки одержали вже всі секретарі відділів УНСоюзу за виїмком декількох, які залягають із розрахунками зібраних членських вкладок.

Просимо всіх членів відібрати свої чеки дивіденди в секретарів відділів та зґрошовити їх в найближчому часі.

Головна Канцелярія УНСоюзу

Президент Ніксон не буде домаґатися зменшення податків

Вашинґтон, Д.К. — Як повідомив секретар скарбниці, президент Ричард Ніксон не буде добиватися ані зменшення податків, ані збільшення видатків, щоб стимулювати дальший розвиток економіки ЗСА. З того ж джерела повідомлено, що Уряд не буде вдаватись до федеральної контролі цін і заробітків, бо це не було б ні властиве, ані корисне для вільної економіки. Така настанова адміністрації президента Ніксона була підтверджена у вівторок 29 червня, коли Президент наклав „вето" на запропоновану Конґресом велику суму в 5,6 більйона долярів для різних громадських робіт і вигод. Секретар скарбу Джан Б. Конеллі мол., повідомляючи про таке рішення Президента, сказав: „Він переконаний, що ми на добрій дорозі". Д. Конеллі подав інформацію про рішення Президента незадовного після того, як його було призначено на головного речника в економічних справах при президентові Ніксонові. Рішення Президента про продовження попередньої економічної політики базується на тому, що рішучий поштовх економіки вперед може викликати значно більше проблем, аніж їх було б розв'язано. Воно базоване також на попередньому досвіді з розвитку економіки в цій країні: якщо теперішній курс буде втриманий, то поволі почнуть спадати інфляція і безробіття. Як сказав Д. Конеллі, президент Ніксон вважає, що в економічний розвиток вже вкладено дуже великі капітали, і „тепер треба часу, щоб були добрі висліди". Президент переконаний, що економіка країни вже покращала, а критики деяких ділянок завжди знайдуться, особливо коли вони хочуть на тому збивати „політичний капітал". Демократичний провідник Лоренс О'Брасн відразу ж виступив з критичними заувагами на такі погляди президента Ніксона, обвинуватывши його в „цинічній байдужості" до того, що така політика приносить звичайній американській людині. Частина сенаторів-демократів почали кампанію за відкликання „вета" президента Ніксона на 5,6 більйона долярів, призначених Конґресом для громадських робіт. Однак, вони самі бачуть, що не будуть мати з такою кампанією успіху у Сенаті. Наклавши „вето" на запропоновану велику суму, президент Ніксон у свою чергу попрохав Конґрес, щоб він схвалив законопроєкт про безпосередню фінансову допомогу для 200 000 тимчасових місць праці в ділянці громадської обслуги.

Вашинґтон дає Чіле військову допомогу

Вашинґтон, Д.К. — Уряд З'єднаних Стейтів Америки виділив 5 мільйонів долярів кредиту для комунізуючого уряду південноамериканської країни Чіле, щоб той міг закупити в ЗСА різне військове обладнання. Це перший такий крок Вашинґтону у відношенні до соціялістичного уряду президента Чіле д-ра Сальвадора Алленде. Про це рішення Уряду повідомлено в „Ню Йорк Таймс-і" з 30-го червня, але офіційно його ще не оприлюднено. З того ж джерела виходить, що 5 мільйонів долярів кредиту відкрито для того, щоб Чіле могла закупити в ЗСА нові чотиримоторові транспортові літаки „С-130", вартости 4 мільйони долярів за один літак, та „все потрібне для парашутистів". Представники Уряду повідомили також, що ЗСА передали для Чіле морський корабель-тяґач „Арлікара", збудований в 1943 році, озброєний невеликими гарматами й багатьма кулеметами. Корабель мав бути переданий у чілійські руки у четвер 1-го липня в Перл Гарборі, в присутності чілійського амбасадора до ЗСА Орляндо Детельєра. Уряд президента Ніксона вирішив піти назустріч проханню Чіле, хоча й не дав тій країні такого великого кредиту, як прохали із Сантіяґо, столиці Чіле, і розцінює такий крок відносно Чіле, як частину „прагматичної політики" Вашинґтону.

Сенат відкинув скорочення видатків на оборону і зменшення видатків на вивчення космосу

Вашинґтон. — Сенат великою більшістю голосів відкинув дві пропозиції, які могли б шкідливо вплинути на розвиток ЗСА і позицію цієї країни у світі. 63-ма голосами проти 24-ох Сенат відкинув пропозицію демократа Вілльяма Проксмаєра про скорочення видатків на оборону ЗСА на 68 більйонів долярів. Крім того, 64-ма голосами проти 22 Сенат відкинув і пропозицію демократа з Міннесоти, сенатора Волтера Мандела про елімінацію 137 мільйонів долярів, що їх попрохала Крайова Адміністрація в справах вивчення космосу для продовження праці над катапультою для запуску кораблів у космос. Сенатори - ліберали зазнали у висліді такого голосування важливої поразки. Невелика їхня група, спільно з сенаторами Проксмаєром та Манделем, домагалися, щоб ті суми поскреслювати й передати їх на „внутрішні потреби" країни. Сенатор Проксмаєр виступав перед майже порожньою залею засідань Сенату і твердив, що треба скоротити оборонний бюджет ЗСА, щоб „заспокоїти домашні потреби". Сенатор Мандел теж критикував видатки на конструкцію катапульти для запуску космічних кораблів, твердячи, що та справа не є такою важливою для Америки, як деякі її внутрішні проблеми.

Розпочалася пластова „Школа булавних"

Гантер, Н.Й. (О.К.). — В суботу 26-го червня ц.р. розпочався тут на прегарній лісовій поляні посілости родини п. Т. Кулика в горах Кетскил Міжкрайовий Вишкіл Провідниць Таборів пластунок-юначок п.н. „Школа Булавних". У таборі, що триватиме два тижні, беруть участь пластунки з усіх сторін ЗСА й Канади як: Лос Анджелес, Денверу, Боффало, Чикаґо, Ютіки, Клівленду, Нюарку, Ню Йорку, Вінніпеґу, Торонта та Монтреалю. Вишкіл проходить під проводом членок куреня „Ті, що греблі рвуть" із пл. сен. Дорою Горбачевською як командантною та пл. сен. О. Кузьмович як опікункою і відповідальною за програму. У таборі беруть участь 6 інструкторок і 33 старші юначки та старші пластунки віком від 16 до 23 років. Більшість із них ще цього літа плянує, після успішного закінчення вишколу, працювати у проводах пластових таборів та пробувати своїх сил і набутого у „Школі Булавних" практичного і теоретичного знання. В неділю 27-го червня пластунки з табору „Школи Булавних" враз із пластунами аналогічного вишколу п. н. „Лісова Школа" у сусідньому Лексінґтоні, розпочали своє таборування Службою Божою у гуцульській церковці св. Івана, де о. І. Мак виголосив призначену для них відповідну проповідь.

Три совєтські астронавти з „Союзу 11" вернулися на Землю мертвими

Москва. — Совєтське радіо повідомило у вівторок 29 червня вранці — на Сході Европи була вже середа 30 червня, — що кабіна космічного корабля „Союз 11" вернулася успішно на Землю попереднього дня в передбаченому, ближче неназваному, місці і часі, але члени рятункового гелікоптера, який негайно після того приземлився біля кабіни, знайшли всередині трьох астронатів (за совєтською термінологією — космонавтів) — мертвими. Були ними голова тієї дружини підполк. Георгій Добровольскій, інженер Владимір Волков та інженер Віктор Пацаєв. Причина їхньої смерти була покищо невідомою. „Союз 11" був вистрілений в космічний обшир 6 червня ц. р. і перебував там 24 дні, побивши попередній рекорд „Союзу 9", який перебував у космосі в минулому році 18 днів. 7-го червня ц. р. „Союз 11" злучився з лябораторією „Салют". Діставши наказ із Землі до повороту, названі совєтські астронавти - твердить повідомлення ТАСС-а перенесли ввесь зібраний ними науковий матеріял із „Салюта" до „Союзу 11" та розпочали поворот на Землю, який відбувся пляново і впорядковано. В потрібному моменті вистрілено ретроактивні ракети задля сповільнення лету та спущено парашути. Контакт між совєтським контрольним центром та астронавтами перервався нібито в умовленому часі. Совєтські раніші і це останнє повідомлення не згадували про ніякі недоліки обсерваторії „Салют" чи сферичного корабля „Союз 11". Ціллю тієї останньої місії було випробувати, як довго людина може перетривати в космосі у стані безваговости. Смерть всіх трьох членів тієї місії спричинить — за найпершими коментарями західньої преси — сповільнення і ревізію програми встановлення у космосі постійних рухомих лябораторій. З цієї нагоди преса пригадує, хто і в яких обставинах дотепер з-посеред американських і совєтських астронавтів згинув у виконуванні їхніх, вагітних для науки і поступу, місій.

Шелест заклинає до боротьби проти гіппі в Україні

Київ. — Перший секретар комуністичної партії УССР Петро Шелест виступив на засіданні партійного Центрального Комітету різко проти явища гіппі в Україні, затаврувавши, як нібито головну причину того явища — „буржуазну пропаганду". Це вперше видатний комуніст в СССР одверто потвердив існування гіппі в совєтському Союзу та виступив з гострою атакою проти них. Багато молодих людей — казав він — стягли своєю поведінкою стид на себе самих, своїх товаришів, батьків і колективи, серед якого вони живуть і працюють. „Під впливом буржуазної пропаганди і моралі частина молоді з тих чи інших причин висковзнулася з-під нашого впливу". Він закинув гіппі неробство і ствердив, що явище гіппі „нестерпне у соціялістичному суспільстві". Шелест закликав „всіх комуністів і всю громадську думку", щоб вони спільними зусиллями поборювали гіппі в ім'я правильного виховання совєтської молоді. Широко повідомляючи про це „Н. Й. Таймс" звертає увагу, що головною причиною постання гіппі в СССР є те, що совєтська молодь „не хоче бути позаду західньої молоді. Совєтська молодь бачить американських і західньо-европейських гіппі у фільмах, особливо на світлинах з американських противоєнних демонстрацій на всіх тих демонстраціях, що їх прославляють большевики, більшість учасників становлять довговолосі й обідрані молоді люди. Постання в СССР явища гіппі вказує теж на ворожість совєтської молоді супроти тамошньої офіційної уніформованости і накидуваної згори ідеології.

На конґресі совєтських письменників знову вимагають касарняного послуху компартії

Москва. — 29 червня відкрито в столиці СССР 5-ий конґрес Спілки письменників з участю понад 500 делеґатів від 7,290 членів Спілки. Тому, що голова Спілки Константин А. Федін поважно хворий і не взяв участи в Конґресі, головний звіт виголосив секретар Георгій М. Марков, який різко затаврував усіх „ухильників" від лінії, яку для письменницької творчости накреслює компартія. „Без уваги на талант, що його може мати письменник, він усилі виявити його в цілій ширині тільки в атмосфері боротьби за переведення великої соціяльної зміни, яку совєтський нарід започаткував своїм бойовим авангардом, що ним є комуністична партія" — кликав він. Не назвавши Александра Солженіцина за іменем, Марков робив раз-у-раз прозорі натяки на нього, заявивши, між іншим, на адресу закордонних критиків виключення Солженіцина із Спілки письменників в 1969 році, що „совєтські письменники рішили самі і рішатимуть, хто повинен бути членом Спілки письменників та хто не повинен бути". Александер Солженіцин розіслав усім делеґатам листа з протестом проти існуючої в СССР цензури над літературою. Лавреат Нобелівської нагороди з літератури Александер Солженіцин є автором таких книжок: „Один день Івана Денисовича", „Матрьонин двір", „Раковий корпус" і „В Крузі першому" та недавно появився за кордоном його „Серпень 1914". Щоб надати більшої поваги офіційним рішенням конґресу Спілки і мати його під більшою своєю контролею, на його відкритті були приявними Леонід Брежнєв, Алексей Косиґін та інші державні і партійні проводирі.

БОГОСЛУЖЕННЯ В ВАЙЛВУД - КРЕСТ, Н. ДЖ.

Як минулих років, так цього року, липень і серпень будуть відправлятися українсько - католицькі Богослуження в місцевості Вайлвуд-Крест, Н. Дж. над Атлантиком, кожної неділі, почавши від 4-го липня до 5-го вересня ц. р. включно, в римо-католицькій церкві при вул. 7110 Сівю Аве., о год. 7.30 вечером — інформує о. Микола Старух з Міллвіл, Н. Дж.

НА СКАЛІ СТОЯТИМЕ ХМАРОСЯГ УНС

Новий 15-поверховий хмаросяг Українського Народного Союзу над Гудсоном в Джерзі Сіті стоятиме на скалі, що наче символізує тверді й непорушні ідейні, організаційні та фінансові підвалини, що їх поклали під цю найстаршу і найбільшу у вільному світі українську установу її основоположники - піонери 77 років тому. Понад 1,800 кубічних ярдів скали треба вилупати під будову хмаросягу, що й роблять чотири могутні парові молоти, як це видно на фотознімці. Площа, на якій стоятиме хмаросяг, обведена не тільки парканом з дощок, але й вбитими аж до скали сталевими штабами, що становлять суцільну стіну. Вилупування скали потриває ще яких два тижні і тоді вже почнеться будова бетонових фундаментів та сама будова стін зі сталі і бетону.

Католицька Пресова Служба інформує про З'їзд Мирян та відносини в УКЦ

Філядельфія. — Місцевий український католицький тижневик „Шлях" у своєму англомовному виданні на 4-го липня 1971 подав, як головну вістку, повідомлення Католицької Пресової Служби (НС) з Ню Йорку під заголовком: „Група українського обряду закликає до резиґнації Архиєпарха". В повідомленні сказано:

„Група католиків українського обряду закликала до резиґнації Архиєпарха українського обряду Амвросія Сенишина з Філядельфії, якого вони обвинувачували, що він не досить наполегливо натискав на встановлення патріярхату українського обряду. Резолюцію з домаганням резиґнації Архиєпарха схвалено тут (в Ню Йорку) на конвенції, скликаній Товариством за патріярхальний устрій Української Католицької Церкви. Архиєпарх не зрезиґнує, скільки б Т-во та зв'язані з ним не протестували — сказав Крайовій Католицькій Пресовій Службі о. Роберт Москаль, секретар канцелярії архиєпархії українського обряду у Філядельфії. „Нашу Церкву - сказав він — репрезентує її ієрархія і священство та відповідальні миряни". На конвенції було яких 900 осіб. Отець Москаль сказав, що вони не репрезентували „нікого, тільки себе самих". Зібрані на конвенції твердили, що вони репрезентують більшість католицьких парафій українського обряду східніх і середньозахідніх стейтів та рішили закликати єпископів українського обряду в З'єднаних Стейтах виконувати те, що вони називають „постановами Четвертого Архиєпископського Синоду та піддержувати Верховного Архиєпископа Кардинала Йосифа Сліпого в його боротьбі за патріярхальний устрій Української Католицької Церкви". 79-літній Кардинал Сліпий, голова Львівської дієцезії в Совєтському Союзу, що провів 18 років у совєтському ув'язнені і тепер живе в Римі, є головним духовником українського обряду. „Синод", на який відкликалося Т-во на своєму з'їзді, був зустріччю („мітинґом"), що її скликав у Римі в 1968-му році Кардинал Сліпий — сказав о. Москаль. На цьому мітинґу єпископи українського обряду схвалили синодальну систему адміністрації для їхнього обряду і прохали Папу щоб найменував Кардинала Сліпого патріярхом. „Римські власті сказали, що мітинґ не був синодом" — сказав отець Москаль, заявляючи, що постанови тієї зустрічі не мають зобов'язуючої сили. Свяще-

(Закінчення на стор 6-ій)

Мистецькими імпрезами, спортовими змаганнями та забавами започаткує Союзівка літній вакаційний сезон з кінцем цього тижня

Союзівка, Керґонксон, Н.Й. — Хоча Союзівка, оселя Українського Народного Союзу в Кетскильських горах біля Керґонксону, відкрита впродовж цілого року і майже немає таких „кінців тижня", щоб тут, навіть в сніговію чи зливу, не відбувалися презірні зустрічі й імпрези, то все ж таки вона вже традиційно під час „довгого кінця тижня", зв'язаного із Святом Незалежности 4-го липня, формально відкриває свій літній вакаційний сезон. Центральною мистецькою імпрезою під час цього кінця тижня буде показ вибраних картин славного балету-казки „Квіт Папороті" в постанові Балетної Школи Роми Прийми-Богачевської. Цей прекрасний „Квіт Папороті" зацвіте на Союзівці цієї суботи, 3-го липня, в імпрезовій залі „Веселка" о год. 8:30 вечора. Після балету, як звичайно, буде забава. „Квіт Папороті" в суботу, попередить „Ніч під Івана Купала", що її влаштовують учасниці дівочого табору під проводом своєї учительки-директорки Зиновії Пиріг вже в п'ятницю, 2-го липня. В неділю, 4-го липня, матиме свій сезоновий дебют власний танцювальний ансамбль Союзівки під проводом Романа Строцького. В усі ці дні: від п'ятниці 2-го липня до понеділка 5-го липня, після мистецьких імпрез будуть забави, під час яких до танців пригравачимуть оркестра „Амор" із солістом Іґорем Раковським та оркестра Союзівки під проводом Ірини Біскуп та з акордеоністом Володимиром Добуцаком. В усі ці дні на тенісових кортах Союзівки відбуватимуться тенісові турніри за чаші Союзівки.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65¢
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

За парафіяльні школи

В минулий понеділок Найвищий Суд обмірковував, чи і в якій мірі федеральна й стейтова допомога конфесійним школам перечить конституційній засаді про розмежування держави і Церкви. Шість мільйонів дітей навчається в ЗСА в початкових приватних школах першого і другого ступня, при чому 85 відсотків тих шкіл є школами конфесійними, майже виключно католицькими, не рахуючи приватних високих шкіл, коледжів і університетів, також здебільша католицьких. Більшість тих шкіл знаходиться у фінансових труднощах і не можуть обійтись без допомоги ззовні. 17 стейтів, визнавши корисність існування таких шкіл, призначали їм допомогу в різній формі. Зокрема на денному порядку Найвищого Суду йшлося про грошову допомогу, яку з стейтових фондів отримували парафіяльні школи в Пенсильвенії і в Ровд Айленді.

Найвищий Суд розглядав скарги, що їх у цих і подібних випадках зголосили одиниці, які ніби обурювались порушуванням Конституції стейтовими властями. Рішення Найвищого Суду з 17 червня 1963 року, яке визнало протиконституційними всякі молитви в початкових і середніх міських чи стейтових школах, стало заохотою для ворогів будь - якого пов'язання релігії і Церкви із школою. Вони заінтересовані у знищенні всіх парафіяльних шкіл, до яких не мають доступу вчителі не тільки байдужі супроти віри і Церкви, але активно ворожі християнізмові та прихильні безувірству.

Новий голова Найвищого Суду Воррен Биргер, консервативніший за свого попередника Ерла Воррена, також є принциповим прихильником строгого розмежування справ держави й Церкви і, послідовно, він уже давно висловився проти безпосереднього підтримування державою чи стейтами конфесійних шкіл. Тому й понеділкове рішення Найвищого Суду визнало протиконституційними грошові субвенції для початкових і середніх конфесійних шкіл. Зате воно схвалило таку посередню допомогу, яка або виразно не заторкує справ віри, як ось постачання підручників для загальних предметів навчання, вможливлювання учням доїзду до шкіл міськими чи стейтовими засобами комунікації, опіка над здоров'ям учнів парафіяльних шкіл чи додаткове прохарчовування їх. Рішення Найвищого Суду відмежувало початкові й середні школи від шкіл високих, визнавши за допускальну допомогу конфесійним високим школам у більшій мірі, — наприклад у справі винайму й будови будинків, наукових лябораторій і т. п. Між аргументами за таке упривілеювання високих конфесійних шкіл наведено й меншу податливість старших уже студентів на „релігійну індоктринацію" . . .

Це останнє рішення Найвищого Суду не може задовольнити тих, які дивляться не тільки на суху букву закону, але й практичну його вартість. Заборона молитов у школах у практиці не принесла користи моральному вихованню дітвори. Отож, парафіяльних шкіл не слід ставити на чорну листу за те, що вони навчають релігії. Правда, на адресу парафіяльних шкіл, зокрема українських, батьки й педагоги нераз висувають різні застереження. А проте, поза слушними й неслушними вимогами національного й педагогічного характеру, незаперечним є факт загального вищого рівня парафіяльних шкіл, ані ж рівень загалу міських початкових шкіл, — у парафіяльних школах є вищі вимоги до вчителів і до учнів, є кращий загальний дух, вимагається кращого поведення учнів, є більш вирівняний рівень знання учнів. Нелегко переводити все це і не завжди воно вдасться, головно щодо виховання, дисципліни й поведення дией, бо ці речі залежать передусім від батьків. Не всі вчителі стоять теж на висоті завдання. Але навіть, як би багато закидів на адресу парафіяльних шкіл були правдивими, то факт користей з існування тих шкіл не підлягає сумніву. Можна і треба направляти хиби, що теж залежить багато від волі, такту і енергії батьків, але саму установу таких шкіл треба зберегти.

Розуміють це й відповідальні американські кола. Так, наприклад, у відповідь на понеділкове рішення Найвищого Суду, видатний член нюйоркської стейтової асамблеї заявив: „Якщо вільно нам постачати шкільні книжки парафіяльним школам, то чому б не було вільно дбати й за вчителів, які вчили б із тих підручників?" Одна річ розмежування держави й Церкви, друга річ освіта й виховання дітей і молоді згідно з мораллю, як її розуміє християнізм. Віра і Церква є основами кожного здорового суспільства і парафіяльні школи є одним із чинників зберігання цих основ. Тому вони повинні користуватися допомогою, як корисні для народу й країни установи.

П. Феденко

КРАТОМАНІЯ

Мюнхен. — Цього слова не знайдете в словниках. Але воно потрібне для визначення „політичної недуги", поширеної в різних країнах світу. Ця хвороба помітна теж і серед української еміграції.

Грецькі слова „кратос" (сила, влада) і „манія" — неконтрольована розумом, хвороблива уява. Кратоманія — це нездоровий гін до влади. Ця недуга поширена переважно в політично й культурно недозрілих суспільствах, але у виключних обставинах ця „зараза" може появитися і в країнах культурних. Дамо приклади:

Коли вибори в Англії, Америці або в іншій демократичній країні дають перевагу котрійсь партії, то цей факт визнають всі, і уряд творить та партія чи коаліція партій, що мають більшість. В ЗСА нікому в голову не прийде думка заперечувати право президента, вибраного більшістю народу, виконувати владу в державі.

В Англії 1945 р., після поразки Німеччини у війні, відбулися вибори до парляменту. Була поширена думка, що більшість буде мати консервативна партія на чолі з В. Черчіллем: адже ж Черчілл був „душею" перемоги над Гітлером. Він в надхненних промовах кликав населення Великобританії до боротьби проти тирана, що в 1940 р. захопив був майже всю Західню Европу. Коли вибори 1945 року дали більшість соціялістам, то Черчілл спокійно передав владу своєму суперникові — К. Еттлі, провідникові соціялістів. Саме в час виборів до англійського п а р ляменту відбувалася к о н ференція „трьох великих" у Потсдамі (Німеччина): Труман, Сталін і Черчілл — переможці над Гітлером — рішали долю Европи і світу на цій конференції. Черчілл привіз на конференцію свого суперника Еттлі. Казав, що не знає, який вислід будуть мати вибори до парляменту, а тому треба, щоб були в Потсдамі лідери обох партій — консервативної і соціялістичної, як претенденти на провід в уряді Великобританії.

Цей спосіб зміни влади згідно з рішенням більшости укоренився в країнах політично розвинених, зветься „чесною грою" (фер плей).

У народів, що не мають розвиненої політичної культури, боротьба за владу провадиться грубою силою. Ленін зі своєю большевицькою партією здобув у вільно вибраній Установчій Раді Росії в листопаді 1917 р. коло четвертини посольських мандатів. Він не міг дійти до влади законним шляхом. Для того Ленін разом з Троцьким зорганізував повстання проти Тимчасового Уряду 7 листопада 1917 р. і 18 січня 1918 р. звелів своїм матросам розігнати Установчу Раду.

Ці методи Леніна налякали навіть велику частину „старих большевиків". В той час большевицька партія ще мала назву „соціялдемократична", і „старі большевики" бачили, що їхня партія діяла зовсім не демократично. З протесту проти терору, початого б о л ьшевицькою „червоною ґвардією", 10 міністрів большевицького уряду покинули владу, щоб не нести відповідальности за політику Леніна. Була небезпека для Леніна, що більшість його партії виступить проти політики свого вождя, що в партії настане розлам. Цього Ленін не боявся. Він казав: коли буде в партії більшість по стороні його противників, то нехай беруть владу і діють:

„А ми підемо до матросів" (Л. Троцкий, Сталинская школа фальсификаций. Берлін, 1932 р., ст. 120). Таким чином, Ленін готовий був почати бунт проти власної партії, спираючись на моряків, що йшли за Леніним, бо він обіцяв їм негайний мир.

Для кратомана - Леніна головне завдання було захопити в свої руки владу. Це була його „програма". Перед „Жовтневою революцією" 1917 р. він писав, що треба насамперед взяти владу:

„Політична ціль вияcниться після захоплення влади" (Сочинения, т. 21, ст. 362, вид третє).

Ленін, потоптавши демократичне правило чесної гри в політиці, дав приклад кратоманам усіх країн. Беніто Муссоліні створив в Італії свою партію фашистів, і коли його питали, яку програму має його партія, відповідав:

„Ми хочемо керувати Італією"! Для Муссоліні, як і для Леніна, була одна мета — захопити владу.

Одночасно з італійським „дуче" почав діяти німецький „фюрер" — Гітлер. Йому допомогла прийти до влади особливо господарська криза, що почалася в 1929 році: в Німеччині було 6 мільйонів безробітних. Кратоман Гітлер вимагав влади для себе. Він створив режим, в якому він рішав усі головні політичні проблеми Німеччини.

У Польщі в 1926 році прийшов до влади Пілсудський через бунт війська проти уряду, що мав більшість у соймі. Дехто в українській пресі, що виходила у Львові, хвалив тоді „залізну руку" Пілсудського; але 1930 року ця залізна рука далася взнаки українській людності: погром („пацифікація") була в системі урядування польських кратоманів. Пілсудчина загальмувала розвиток Польщі в дусі демократії.

Методи „кратоманії" дуже поширені в новостворених державах Африки. Майже щороку там відбуваються державні переворoти, змови, екзекуції. В Альжирі Бумедієнн прогнав свого суперника Бен Беллу, в Гані скинули противники диктатора Кваме Нкруму, в Конго Мобуту зліквідував своїх противників кривавою „чисткою" і т. д.

В нашій історії знаходимо подібні приклади. Наприклад, в 1650 році з'явився на Січі претендент на гетьманську булаву якийсь Худолій, проти Богдана Хмельницького, а при війську польського короля Яна Казимира перебував другий претендент на гетьманський уряд — Семен Забузький.

В 1658 році на булаву претендував кошовий отаман Січі Яків Барабаш, що виступив проти гетьмана Івана Виговського. Заарештований Барабаш казав, що він хотів „свого щастя спробувати". До таких „шукачів щастя" належали в наших часах деякі бунтарі з великою амбіцією, але з малим політичним розумом: Оскілко, Махно, Волох. З г у б н а кратоманія наробила шкоди теж в час другої світової війни. Це не свідчить про нашу політичну зрілість.

Єпископ Марко

СЛОВО

під час св. Літургії в Церкві - Пам'ятнику УПЦ в ЗСА з нагоди посвячення Хреста-Пам'ятника 13-го червня 1971

„Більшої від тієї любови ніхто не має, як хто власне життя покладе за друзів своїх" (Іоан 15:13).

Наша Свята Українська Православна Церква в ЗСА, з ініціятиви і під проводом Його Високопреосвященства, Високопреосвященнішого Владики Архиєпископа Мстислава, здвигнула на нашому цвинтарі величнього хреста на спомин героїв-борців, що життя своє поклали в нерівних боях за визволення і державність українського народу, і за мільйони мучеників — св. пам. Митрополита Василя Липківського, єпископів, священиків і вірних, яких безбожний, червоний москвин вимордував, запроторив у тюрми і підвали, заслав у „Сибір неісходиму" та виморив голодом.

Своєю кров'ю ці борці і мученики полили всю Україну від краю до краю та своїми кістками засіяли довгі страдальні шляхи на заслання.

Так склалось, що клонимо наші голови з гарячими моліннями перед їхніми геройськими подвигами і мучеництвом саме в неділю Всіх Святих. До лику Всіх Святих без сумніву можна зачислити героїв, відомих в історії змагань нашого народу, героїв, що під проводом великого сина України, Головного Отамана Симона Петлюри, життя своє поклали на полях боїв, кров'ю своєю записали на скрижалях історії невгасиме змагання українського народу до незалежної, самостійної Української Народної Республіки; і тих безіменних, що їх імена записані на небесах і в пам'яті сучасного і майбутніх поколінь. Усі вони приносять моління перед престолом Всемогучого Бога за здійснення віковічних змагань і мрій нашого народу про його суверенну державу. Моління їх не в словах „Дай нам, Всесильний Боже, Вільну Україну", але „Пошли народові нашому, Боже, покоління самовідданих борців, які піднімуть кров'ю нашою освячений прапор, щоб у завзятій, важкій боротьбі здобути волю Рідній Україні!"

Коли в Україні зруйновані наші святині, знищені хрести, могили покійників та інші наші святощі, то ось тут, на вільній американській землі, поставлений святий хрест з гарячими благаннями, щоб Всемилостивий Господь надхнув і кріпив усіх дітей нашої Страдальної Матері горінням до безнастанної боротьби за її визволення. Бо ж ми, діти тієї нашої Матері, не можемо, не маємо права забути наш рідний Єрусалим. Парафразую слова псальмопівця, що молився за долю свого народу: „Над річками Америки й інших країн вільного світу, — ми сидимо і плачемо, коли згадуємо Київ — наш Сіон... Якщо забуду тебе, Україно, нехай забуде за мене правиця моя. Нехай мій язик до мого піднебіння прилипне, якщо не буду тебе пам'ятати, якщо мого Єрусалиму — моєї України — не піднесу над найвищі радощі мої" (Парафраза Пс. 137:1,5).

Перед святим Хрестом схилимось у гарячих моліннях за долю далекої Батьківщини і за душі її великих, незабутніх синів — борців і мучеників, батьків, матерів і дітей.

До святого Хреста піднесемо очі наші, бо це символ Великої Жертви Божественного Спасителя, який кличе нас усіх до жертв. Це святий символ Божої любови, який кличе нас до братолюбія і єдности, як навчає нас наш безсмертний Пророк: „Полюбіте щирим серцем велику руїну! Розкуйтеся, братайтеся, у чужому краю не шукайте, не питайте того, що немає і на небі, а не тільки на чужому полі, в своїй хаті — своя правда, і сила, і воля!"

І Хрест святий, це символ невмирущих надій, який заповідає нам, що через Голгофу, на якій сьогодні розп'ята наша Рідна Мати, прийде великий день її світлого Воскресіння!

Наші моління під цим Хрестом долучім до молінь поета:

„І помолімось
  за полонених,
За всіх страждущих
  і угнетених,
За всіх у снігах
  живими погребаних,
За всіх, кому зруйновано
  житла,
Кого безжально
  кинули в тюрми...
Помолімось за тих,
  що в розлуці
Помруть, відірвані
  від рідних хат,
Помолімось за тих,
  що у розпуці
Вночі гризуть залізні
  штаби грат,
За тих, що їх душить
  у неввимовній муці
  жаль,
За тих, кого на страту
  веде кат...
За всіх, за всіх,
  яких гірка недоля
Під ярмо важке схилила..."

Нехай молитва наша простелиться чутливою мімозою, зеленим барвінком і васильками, нехай калиною зацвіте на могилках героїв і мучеників! Нехай скаже їм, що ми, ізгої з Рідної Землі, тепер з Далекої Америки, сльозами їх окроплюємо, і землю, в якій вони спочили, цілуємо! Нехай молитва наша полине через моря і гори до всіх живих мрійників, нехай скаже їм, що ми Бога умоляємо, щоб Він подав їм снагу йти слідами геройських батьків і прадідів! Нехай скаже їм, що наші серця в один такт із їхніми б'ються! Нехай їм скаже: Вашими смутками ми сумуємо, вашими сподіваннями живемо у незламній вірі, що „народ мій є, народ мій завжди буде, ніхто не перекреслить мій народ!" Бо мій народ — Божий і невмирущий!

Нехай же Боже благословіння покриває всіх дітей нашої многострадальної Матері України, які для неї працюють і на великі подвиги йдуть за її Воскресіння!

ЖИТТЯ І ЗНАННЯ

Редагує інж. Лев Яцкевич

В 2-РІЧЧЯ ПОЛЕТУ НА МІСЯЦЬ

3-го серпня 1492 р., півгодини перед сходом Сонця, Христофер Колюмб підняв якори своєї 3-членної фльотилії з зелених вод еспанської Гавані Пальос та під тихий скрипіт чердаків, вирушив в далеку подорож до Нового Світу.

477 літ пізніше, 16 червня 1969 р. 3 години по сході сонця 3 американські астронавти, народжені в Новому Світі, що його відкрив Колюмб, вилетіли в ракеті Сатурн І з космічної пристані у Кейп Кеннеді в далеку подорож до Місяця.

Обі подорожі мали велике значення для людства. Подорож Колюмба та відкриття Америки започаткували добу ренесансу та нову епоху в ділянці культури, науки, цивілізації нашої плянети. Подорож американських астронавтів та їх причалення на поверхні Місяця започаткували нову добу в історії людства, добу простірних полетів та міжплянетної комунікації. Подорож Колюмба до Америки коштувала 14,000 дол. та тривала 7 місяців, подорож Аполло ІІ на Місяць коштувала 25 більйонів дол. та тривала 8 днів. При відпливі Колюмба до Нового світу не було товпи народу, ні представників еспанської корони, тільки 5 монахів з недалекого монастиря Ля Рабіда, співали мурмурандо старий релігійний гимн, яким вони прощали в далеку, незнану дорогу Христофера Колюмба та членів залоги 3-ох кораблів: Марії, Ніни і Пінти. При вичалі Аполло ІІ, цілий світ слідкував за їх вилетом на екранах телевізійних апаратів, а на вичальній плятформі „39 А", крім американських астронавтів Ніла Армстронга, Майка Колинса та База Олдрина, були теж приявні духово усі співтворці цього великого задуму: Архімед, Нютон, Галілей, Цьолковський, Годдард, Оберт, Колюмб, Джан Кеннеді та еспанська королева Ізабелля.

Причалення людини на Місяці було першим етапом космічної Одисеї людини та реалізацією її відвічної мрії, що була досі доменою наукової фантастики. Але, хоч від успішного полету на Місяць минуло вже 2 роки, ще й досі велика частина людей вважає цей великий задум витратою грошей. Яка ціль поїздки астронавтів на Місяць? Пощо витрачати було 25 більйонів долярів, щоб вичалити людину на поверхні Місяця, коли ті гроші можна було б зужити з більшим успіхом на будову шляхів, прокормлення голодних, очищення природи чи досліди над пістряком?

Ціллю поїздки американських астронавтів на Місяць було дослідження космосу. Більшість світляних та радіових хвиль, що пливуть до нас з далеких просторів, деформує та спинює грубий шар земської атмосфери. Поставивши великий радіотелескоп на Місяці, людина зможе глянути глибше в простір та збагнути його будову і склад. Крім цього, Місяць являється ідеальною базою для вилету ракет в міжплянетні подорожі з огляду на своє 5-кратно менше гравітаційне притягання.

НАСА витратила 35 більйонів долярів на простірні досліди; за ті гроші вона збудувала чи поширила впродовж останніх 13 літ 15 дослідних осередків, в яких працює поверх 30,000 інженерів, науковців та різних спеціялістів, які причинилися не тільки до будови космічних ракет, але і до розвитку техніки і медицини взагалі. Технічні працівники НАСА опатентували досі біля 2,500 технічних винаходів, як нові металі, стопи, фільтри, помпи, сонячні батерії, з яких користає не тільки технологія, але й медицина, з уваги на виріб хірургічного знаряддя та аналізу космічного проміння. Заслугою НАСА є щораз швидші літаки та штучні сателіти: погоди, комунікації та космічних інформацій, що передають свої дані на Землю телеметричним шляхом, дозволяють на безпосередню телефонічну сполуку та безпосередні телевізійні передачі з кожного місця земської плянети.

Місяць є брамою всесвіту та шляхом до нових кордонів і нових світів, до яких поїдуть вже в недалекій майбутності „космічні" Колюмби.

Але найкраще зформулював значення поїздки на Місяць відомий автор наукової фантастики в своїм інтерв'ю в радіо ЕнБіСі. Полет Аполло ІІ на Місяць, на його думку, був завершенням 2-більйонового існування людини, його постійного розвитку, росту та усовершення. Але людина впродовж

(Закінчення на стор. 5-ій)

Богдан Цимбалістий

УКРАЇНА ЧИ АМЕРИКА?

(4)

Повищі міркування і цитати можуть видаватися декому з молоді, вихованій в дусі американського позитивістичного і прагматичного думання, чистим візіонерством, мрійництвом чи месіянізмом. Варто однак звернути тут увагу, що останніми часами серед самих американців щораз частіше можна почути критику отого позитивістичного думання, що йде в парі зі зацікавленням екзистенціяльною філософією. Щораз більше уваги присвячується суб'єктивним, неповторним внутрішнім пережиттям людини, її духовим поривам, яких квантитативно зміряти не можна. Згаданий Кеністон вважає, що „в Америці не бракує вміння, уяви та інтеліґентности для того, щоб творити майбутнє краще як сучасний стан. Не бракує також вартостей, які керували б переміною нашої суспільности на більш людську і більш різноманітну. Скоріше, нам бракує переконання, що ці вартості можна ввести в життя звичайними чоловіками і жінками, працюючи для свого спільного добра" . . . Пропозиції конкретних реформ не вистачить. Як такі конкретні реформи були б небажані, вони залишаться порожніми інтелектуальними вправами, якщо бракуватиме колективного міту, ідеології, утопійної візії"[10]). Так і наша молодь повинна жити візією „призначення України", тобто збагачення світу новим, свіжим і оригінальним варіянтом культури.

Останніми роками чимало наших Студентів з Америки відвідували Україну. Часто їдуть вони туди з критичною і скептичною настановою; вони переконані, що захоплюючі оповідання батьків про красу України, про благородні риси наших селян і подібне були нічим іншим, як виразом їх туги за рідними і за втраченим світом молодости. Однак, багато з них повертається не менше захоплені, як їхні батьки. Їх полонила не лише краса української землі, але сердешність, теплота, природна доброта у взаєминах між людьми. Привиклі до більш поверхових стосунків з людьми в Америці, їхні пережиття в Україні були чимсь відсвіжуючим і незабутнім. Треба тут завважити, що не всі студенти верталися з України захоплені, не всі заявляли, що якби Україна була вільна, вони воліли б жити там, ніж в Америці, не зважаючи на тутешній добробут і життєві вигоди. Деякі студенти були розчаровані браком компютерів, люксусових готелів, чи навіть браком гігієнічних вигід, до яких привикли в Америці. Як відомо, сприймання світу людиною є селективне. Людина бачить і сприймає те, що підходить до її зацікавлень, упереджень, чи навіть комплексів. Людина, що з призирством ставиться до всього, що українське, знайде напевно в Україні і в діяспорі досить прикладів на те, щоб виправдати своє призирство.

Дехто з молоді може закинути, як можна ідентифікуватися з українською групою в Америці, як можна анґажуватися в її життя, коли вона по примітивному розсварена і так анархічно розполітикована. Все це болюча правда, але саме тут потрібно вміння розрізняти тимчасові, припадкові явища від того, що є тривале і вартісне. Глибоко людяні і шляхетні риси української людини, (яка персоніфікує культуру групи), її філософія життя, її сприймання світу блистять у сфері міжособистих взаємин, в побуті, у фолкльорі, в мистецтві і подібне, проте вони можуть бути присипані намулом неволі, чи це у формі комплексів меншевартости, самоненависти чи у формі групового фанатизму, нетолерантности, брак громадської самодисципліни та інших подібних симптомів нашої політичної незрілости. Треба собі усвідомити, що це не істота українства, а лише наслідки неволі, що вони зникнуть, в двох-трьох поколіннях, коли обставини життя народу зміняться. Нагадаймо, що подвижники українського руху і культури були свідомі того стану незрілости української суспільности, вони нераз гірко і особисто терпіли від нікчемности та духової малечі своїх земляків. Проте, вони не цуралися свого народу, але клали підвалини для його майбутнього розвитку, що в нього вірили. Зрештою, чи зростання злочинства, хаосу в американських містах, або численні прояви корупції і нечесности американської адміністрації, від поліцаїв аж до членів Найвищого Суду, захитує нашу віру в перевагу та вартість американської демократії та Америки, як нації? Чи в американській історії нема прикладів насильства і жорстокости над іншими групами, дискримінації і беззаконня, зокрема в час колонізації західньої частини континенту? Не зважаючи на це, ми не лише хочемо бути льояльні, але внести і нашу частину в розвиток цієї країни. Люди живуть вірою в Америку. Чи не можна підходити з такою самою настановою і до українських справ?

На цьому місті можна поставити питання, чи повища теза, що найбільш вказаним полем для анґажування української молоді є праця для української групи та українського народу, бо вона виростає з чуттєвої споріднености та пов'язаности з нею, означає одну з найвищих універсальних вартостей і рівночасно буде кладенням основ для збагачення людства новим і цінним варіянтом культури — не суперечитиме почутті льояльности до американської суспільності, членами якої наші тут виростаючі покоління є і будуть, якій вони повинні служити, та вважати за свою і тим самим любити.

[10] Kenneth Keniston, The Uncommitted, Alienated Youth in American Society, Dell Publ. Co., N.Y., 1960, p. 444.

(Далі буде).

ПРОТОКОЛ

З РІЧНИХ НАРАД ГОЛОВНОГО УРЯДУ У. Н. СОЮЗУ, ЯКІ ВІДБУЛИСЯ В ДНЯХ 24-го ДО 28-го ТРАВНЯ 1971 РОКУ НА „СОЮЗІВЦ", КЕРГОНКСОН, Н. Й.

(4)

ЗВІТ ГОЛОВНОГО СЕКРЕТАРЯ ЯРОСЛАВА ПАДОХА ЗА 1970 РІК

УНСОЮЗ У КАНАДІ

Шістдесят сім Відділів УНСоюзу, розміщених по сімох провінціях й об'єднаних в чотирьох Округах Канади, заслуговують на окрему увагу, вже хоч би з уваги на їх окрему державну територію, Канадійську Канцелярію і Канадійську Репрезентацію, в особах чотирьох головних урядовців, що їх, за окремою постановою статуту, обірається з-поміж канадійських членів УНСоюзу. З кінцем звітового року ця канадійська вітка УНСоюзу обнімала 9,525, отже дещо більше, як десять відсотків усіх членів УНС. В низу подані таблиці дають загальний числовий образ участі канадійських Відділів та Округ в минулорічній кампанії за збільшення членства УНС. Придбавши 837 нових членів, до яких слід дорахувати 273 членів, які включилися в УНС внаслідок об'єднання УНС з канадійським Союзом Українських Братств, союзовий терен Канади вніс в 1970 році до загального числа нових членів поважне число 1,110 членів, отже кругло 20 відсотків минулорічного здобутку УНС. Порівнання зі здобутком ранішого, ювілейного року виявляє невелике зменшення числа придбаних членів, якщо не рахувати членів, придбаних об'єднанням з СУБ.

Участь канадійських Відділів у приєднуванні членів в роках 1970 і 1969

		1970	1969
Канадійські Відділи - Дітройт		26	15
Монтреаль		61	140
Ніяґара		105	181
Торонто	+ СУБ 273+332	605	353
Вінніпеґ		313	173
Разом	273+837	1,110	862

За місяцями:

Січень	50	33
Лютий	40	44
Березень	83	49
Квітень	105	101
Травень	97	71
Червень	33	37
Липень	44	51
Серпень	45	55
Вересень	53	82
Жовтень	84	110
Листопад	77	91
Грудень	126	138
Разом	837	862
СУБ	273	
	1,110	

ІНФОРМАЦІЙНО-ВИШКІЛЬНА ПРАЦЯ

Інформаційна праця є в нас більш потрібною, як серед інших національних груп, бо відомо, що українське громадянство, мимо своєї приспішеної американізації та частих нещасть з приводу незабезпечення, ще не навчилося цінити життьового забезпечення, ні як засобу проти ударів долі, ні як засобу інвестиції й систематичного ощаджування. Тимто в нас існує конечність, не припадково, в поодиноких, рідких статтях, ані при помочі не менш рідких статтей в „Трибуні УНС", але систематично і фахово вести інформаційну працю серед будучих членів УНСоюзу та членів забезпечених лише на номінальну суму. Тому піддаю під увагу нарад Головного Уряду утворення посту інформаційного (public relations) асистента при організаційнім відділі й видавання забезпеченевого журналу для членів і будучих членів, й ряду інших видань. Без того не поширимо нашої служби серед усього громадянства. Наших 21 українських і 16 англійських брошурок, хоч які вони потрібні, того завдання не виконують.

Не виконає також „Трибуна УНС", в якій, крім звітів організаційного відділу містимо часті статті, вістки і заклики-кличі в справі поширення забезпечення. В минулому році вийшло сім чисел „Трибуни", при постійній співпраці організаційного відділу. Для рекорду пригадуємо, що маємо виставову таблицю УНС, яку виставляємо часто на конвенціях стейтових Братських Конґресів; що містимо в „Свободі" часто змінювані й базовані на американських взірцях, слогани-кличі; містимо кожного року статтю в календарі УНС, звичайно на союзові теми, що й мало місце в минулому році (моя стаття „У поході до 100-річчя УНС"); друкуємо почесну таблицю „будівничих УНС" й розсилаємо її для приміщення на видних місцях; поміщуємо багато справоздань зі союзових зборів, нарад і інших імпрез в „Свободі", які виготовуємо під аспектом збільшення зацікавлення забезпеченням та популяризації УНС. Деколи користаємо з радієвої реклями, але замало і несистематично й цим повинен серіозно зайнятися на цьогорічних нарадах наш Головний Уряд.

Не менш актуальною є проблема систематичного й фахового вишколу й постійного перевишколу секретарів і організаторів, без чого вони ніколи не будуть могти успішно конкурувати з комерційними асекураційними аґентами. Тому до наших вишкільних акцій, а саме місцевих, окружних й інших індивідуальних перевишколів, які ми від років ведемо, з конечности з обмеженим успіхом, зокрема силами обласних організаторів, слід назад вернутися до наших однотижневих, центральних курсів на „Союзівці" й то щороку, коли не частіше, бо було б вказаним вести їх двічі в році, а саме одні в українській і другі в англійській мовах. А дальше на черзі й то на недалекій черзі мусить прийти утворення спеціяльного, вишкільного реферату при відділі організаційнім. Самі обласні організатори цього перевести не в силі, а випадкові курси при участи членів екзекутиви багато не поможуть. Останньо ми випробували новий вишкільний засіб, а саме влаштовували три-годинні перевишколи у зв'язку з окружними зборами. Такі курси мають більшу фреквенцію і додають більшого змісту й користи, часто непродуктивним, зборам. Також обласні організатори мають завдання кожного року перевести зі секретарями своїх областей індивідуальні, або збірні перевишкільні розмови. Вони й в своїх звітах звітують, які секретарі вже перейшли такий вишкіл. З браку часу обласні організатори ще самі не покінчили свого курсу, який для них запляновано минулого року.

ОКРЕМІ АКЦІЇ ТА ЗАВДАННЯ

З них коротко слід згадати про підготову до приділення стипендій УНС на академічний рік 1970/71. Вплинуло 42 подань, які опрацьовуються для Стипендійної Комісії, яка традиційно приділяє стипендії в травні кожного року. Проблема збільшення суми призначеної на стипендії мабуть набула вже права громадянства серед головних урядовців. Її слід вже розв'язати. При теперішнім стані речей, маючи лише 2,000 дол. на загальні стипендії, і при великім числі стипендійних подань, наша стипендійна акція більше шкодить, як помагає УНС.

Треба продовжувати акцію об'єднання з УРСоюзом і евентуально з іншими Союзами. Недавня, третя з черги, конференція представників усіх братських Союзів в Скрентоні, підкреслила конечність об'єднання і виявила, що представники УРСоюзу прихильніші до цієї ідеї більше, як були раніше.

Ми висилаємо нашим членам-воякам поза межами ЗСА нашу газету. На жаль тільки горстка секретарів подає їх адреси.

Зі справ, посередньо зв'язаних з УНС, слід відмітити мою працю в межах Крайового Братського Конґресу Америки, на якого конвенціях буваю від бодай десяти років. В цю пору я є головою одної з його десяти секцій, а саме Секції Братської Праці, а до березня минулого року я був головою Нюйоркського Братського Конґресу, до речі, як перший його голова-українець. Як голова Братської Секції підготовляю в кінці квітня ц.р. Братський Семінар в Піттсбурґу, на який запрошено наші Відділи піттсбурзької Округи та на осінь, в часі конвенції Крайового Конґресу, підготовляю концерт з участю української танцювальної групи СУМА з Міннеаполісу. Конвенція і концерт відбудуться в Денвері, Колорадського стейту.

У НОВОМУ РОЦІ

В часі цього звітування пройшли три повні місяці, а четвертий добігає половини. Тому завчасно ставити гороскопи на ввесь рік, тим більше, що таки колись закінчиться цьогорічна холодна й сніжна, як ніколи, зима й є познаки на проминання затяжної господарської рецесії, яка стільки шкоди накоїла нам в минулому і ще коїть в цьому році.

Після минулорічної, успішної й інтенсивної, праці, перші місяці цього року не виявили потрібної і сподіваної активности. За чергою місяців вони принесли в січні 307, в лютому 236 і в березні 313 членів, разом 856. Це число було замале, щоб покрити все ще дуже високі втрати, вплив на які має все ще двадцятиліття припливу нової іміґрації. Внаслідок того загальне число членів обнизилося на 347 з кінцем березня. Причин цього слід шукати в подекуди зрозумілій передишці союзових діячів, які вже два роки під ряд змагаються за (в порівнянні з минулими роками) непересічне збільшення числа нових членів та в препоганій зимі, яка ще перед пару днями п'яти цалями снігу покрила була передмістя Джерзі Ситі. Не можна забути також постійно зростаюче безробіття, яке особливо важко вдаряє такі національностеві групи, як українська. Ще далі дошкулює нам 20-річчя припливу великого числа членів з-поміж нових іміґрантів. Про це вимовно свідчить число втрат за три перші місяці цього року, яке досягло 1,203 члени. Коли помножити його чотирьома кварталами і пам'ятати, що втрати при кінці року більшають, є небезпека, що й цьогорічні втрати досягнуть 5,000 членів. Та віримо, що важкі місяці за нами й що наші союзові діячі вертаються до систематичної, інтенсивної праці, яка покриє дотеперішні недостачі. Рахуємо при цьому на активну поміч усіх Вас, Головні Урядовці, в своїх оселях і Округах. Для оживлення праці в останніх тижнях відбулися численні окружні збори, часто получені з короткими, тригодинними, перевишколами організаторів. Інші Округи відбудуть збори впродовж квітня. Такі курси відбулися вже в Пассейку, Балтиморі, Янґставні, а дво-денний курс відбувся в Дітройті, при співучасті пп. В. Сохана і Є. Репети.

З інших цьогорічних заходів можна назвати акцію збереження й зактивізування суспендованих членів. Надруковано відповідну статтю в „Трибуні УНС" та надруковано й розіслано Відділам та організаторам картки для картотеки суспендованих членів, яку мають вести секретарі Відділів, під наглядом обласних організаторів. Надруковано також окремі картки для повідомлювання про склад новообраних окружних управ; готується відмічення десятирічних членів Клюбу Заслужених Союзовців, в перше десятиліття Клюбу, яке відбудеться 6 червня ц.р. у Філядельфії та згодом в Чикаґо. Святочно вручено Округам, трьом найкращим організаторкам і новим членам Клюбу почесні плякети за успіхи в минулім році; друкується почесна таблиця зі знимками членів Клюбу та „будівничих УНС" та надруковано друки для користування членами Головного Уряду для ставлення внесень на схвалення резолюцій і рекомендацій, щоб уникнути частих непорозумінь щодо характеру ухвал. Як згадано раніше, 12 березня ц.р. в Скрентові відбулася третя конференція Братських Союзів, на якій наново піднесено питання об'єднання Союзів. На цій конференції звітодавець підмітив, що ініціятором конференцій був сл.п. головний предсідник УНС, Дмитро Галичин, й на його пропозицію приявні пошанували пам'ять Покійного, якого сумне десятиріччя смерти якраз наближалося. З дальших плянів слід замітити акцію влаштування Союзових Днів, як засобу скріплення зв'язку з громадянством та популяризації УНС і забезпечення в ньому. Згадати б, що до числа обласних організаторів прибув п. Токарик з Калґарі, Альберта, який від 7 березня 1971 р. розпочав працю в своюму місті і провінції. Додати б, що переведено зміну основної грамоти (чартеру) УНС і вона, разом зі статутом, є вже надрукована. Також слід згадати, що Канадійська Репрезентація недавно відбула свої наради і намагається влаштувати канадійські справи, до яких м. ін. належатиме пропозиція відносно території діяльности канадійських обласних організаторів і головних урядовців.

Кінчаючи цей звіт за ще один рік праці, треба підмітити, що минулий рік, хоч скромний своїми успіхами, був все ж таки успішним роком. Чимало можна було в ньому ще виконати, але умови праці, а передусім брак потрібного апарату, на це не дозволили. Збільшення персоналу організаційного відділу, який, поза обласними організаторами, складається з двох осіб, й утворення нових постів у тому відділі, про що вже була мова в цім звіті, дозволить на кращі успіхи в черговому році.

ЗВІТ ГОЛОВНОГО КАСИРА ПЕТРА ПУЦИЛА

Касові звіти рідко коли потребують попереджень. Ніщо бо краще, точніше і вимовніше не говорить, як говорять числа. Зокрема не потребують попереджень ті касові звіти, що коли б їх представляти графічно, їхня лінія постійно пнеться вгору. Так безупину пнеться вгору лінія постійно збільшуваного майна нашого Союзу, що в цьому році вже переступило 36 мільйонів долярів, і є власністю майже 90 тисяч членів нашого Союзу та повинні їм якнайкраще служити. Це й є головною метою нашої „фінансової політики": подбати про якнайкращі інвестиції та прибутки з них, щоб могти давати нашим членам найдешевше і найліпше забезпечення, щоб сприяти їхньому всебічному розваткові, дбати про їхній — як це сказано в нашому статуті — духовий й інтелектуальний розвиток, про їх фізичний і духовий добробут. Тим цілям служать фонди УНСоюзу і базовані на цих фондах наші численні почини: виплачувані членам дивіденди, признавані допомоги, гіпотечні позички, наші публікації, наша оселя, все, що ми, наш Союз, робить, включно з теперішньою коштовною нашою новою репрезентативною будівлею, базується на наших членах і на наших фондах.

Ми не виправдали б виявленого нам голосами наших виборців довір'я та не виконали б нашого обов'язку, якби не вчинили все можливе, щоб цю службу нашим членам і нашій громаді постійно не поліпшували і не збільшували. Про ролю наших фондів у цих наших заходах матиму деякі нові рекомендації. Тим часом, віддаймо слово цифрам.

Annual Statement of Ukrainian National Association, Inc. — 1970

ASSETS			LIABILITIES, SPECIAL RESERVES AND UNASSIGNED FUNDS	
Bonds		25,711,288.93	Aggregate reserve for life certificates and contracts	24,424,379.00
Stocks		20,000.00	Aggregate reserve for accident and health certificates	5,888.00
Mortgage loans on real estate		8,315,458.91	Supplementary contracts without life contingencies	118,889.39
Properties occupied by the Society		44,027.50	Certificate and contract claims: Life	204,424.26
Properties acquired in satisfaction of debt		73,140.83	Provisions for refunds apportioned for payment to December 31, 1971	414,000.00
Certificate loans and liens		548,837.75	Premiums and annuity considerations received in advance less $ 0 discount; including. $15,980.47 accident and health premiums	550,115.05
Cash and bank deposits		278,350.64	Commissions to fieldworkers due or accrued. Life and Annuity $26,732.00, Accident and Health $455.00	27,187.00
Other invested assets		289,492.46	General expenses due or accrued	2,577.00
Cash and invested assets	35,280,647.02		Taxes, licenses and fees due or accrued	758.60
Premiums actually collected by subordinate lodges not yet remitted to Home Office		39,005.33	Unearned investment income	664.74
Life insurance premiums and annuity considerations deferred and uncollected		41,569.95	Amounts withheld or retained by Society as agent or trustee (real estate taxes held in escrow)	11,939.90
Accident and health premiums due and unpaid		764.20	Net adjustments in assets and liabilities due to foreign exchange rates	191,537.39
Investment income due and accrued		383,842.26	Liability for benefits for employees and fieldworkers if not included above	283,819.00
TOTAL		35,745,828.76	Printing plant expenses due and unpaid	4,130.26
			Mandatory securities valuation reserve	277,665.14
			Unexpired subscriptions to official publication	16,195.62
			TOTAL LIABILITIES	26,534,170.35
			Unassigned funds	9,211,658.41
			TOTAL	35,745,828.76

*Bonds — Amortized or investment value
*Stocks — Savings and Loan Association value

GENERAL EXPENSES

	Insurance Life	Insurance Accident & Health	Investment	Fraternal	Total
Rent	12,000.00				12,000.00
Salaries and wages	160,286.80	3,208.42	47,308.94	21,222.84	232,027.00
Insured benefit plans for employees	25,555.32				25,555.32
Uninsured benefit plans for employees	12,465.00				12,465.00
Legal fees and expenses		1,483.00			1,433.00
Medical examination fees	7,225.95				7,225.95
Traveling expenses	9,476.73		4,738.36	15,399.69	29,614.78
Advertising	2,835.55	1134.22		1,701.33	5,671.10
Postage, express, telegraph and telephone	9,041.94		3,121.95	5,033.49	17,197.38
Printing and stationery	26,315.81	132.35		38,251.13	64,699.29
Cost or depreciation of furniture and equipment	3,718.59			6,813.42	10,532.01
Rental of equipment	5,809.20				5,809.20
Lodge supplies less $ (none) from sales				7,406.11	7,406.11
Books and periodicals	445.85			297.23	743.08
Bureau and association dues				991.70	991.70
Insurance except on real estate	8,646.29				8,646.29
Collection and bank service charges	99.05		6,774.65		6873.70
Sundry general expenses	9,910.08				9,910.08
Actuarial, auditing and statistical service feees	10,724.35				10,724.35
Donations and scholarships				23,873.50	23,873.50
Field expense allowance	21,843.54	1,149.66			22,993.20
Field conferences other than local meetings	7,056.38				7,056.38
Official publication				176,200.00	176,200.00
Expense of Supreme Lodge Meetings	148,252.23			98,834.82	247,087.05
Expenses of Canadian Office	1,266.17				1,266.17
Athletics				2,969.49	2,969.49
Real estate expenses			350,141.44		350,141.44
Investment expenses not included elsewhere			150.00		150.00
GENERAL EXPENSES PAID	482,974.83	7,057.65	412,235.34	398,994.75	1,301,262.57
General expenses unpaid December 31, current year	2,577.00				2,577.00
General expenses unpaid December 31, previous year	2,635.00		1,346.70		3,981.70
GENERAL EXPENSES INCURRED DURING YEAR	482,916.83	7,057.65	410,888.64	398,994.75	1,299,857.87

(a) Charitable $3,100.00; (b) Institutional $2,400.00; (c) Recreational and Health $2,969.49; (d) Educational $23,873.50; (e) Religious $4.800.00; (f) Membership $26,305.00; (g) Other $335,546.76; (h) Total $398,994.75.

TAXES, LICENSES AND FEES

	Insurance Life	Insurance Accident & Health	Investment	Fraternal	Total
Real estate taxes			29,596.40		29,596.40
State insurance department licenses and fees	18,589.16				18,589.16
Provincial insurance department fees	1,161.98				1,161.98
Other state taxes, incl. $1,643.04 Social Security	1,248.71	65.72	246.46	82.15	1,643.04
Federal taxes, incl. $10,929.00 Social Security	8,306.04	437.16	1,639.35	546.45	10,929.00
All other taxes	12,773.76				12,773.76
TAXES, LICENSES AND FEES PAID	42,079.65	502.88	31,482.21	628.60	74,693.34
Taxes, licenses and fees unpaid December 31, current year	576.54	30.34	113.79	37.93	758.60
Taxes, licenses and fees unpaid December 31, previous year	934.50	49.18	184.45	61.48	1,229.61
Taxes, licenses and fees incurred during year	41,721.69	484.04	31,411.55	605.05	74,222.33

(Продовження на стор. 4-ій)

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

До мого, відомого Вам уже, письмового звіту подам тільки декілька коротких завваг, щоб облегшити оцінку праці і здобутків минулого року та дати основу для дискусії і ухвал для праці на майбутнє. За двадцять останніх років, тобто від 1951 до 1970, цей останній рік був другим найкращим роком щодо числа придбаних нових членів. Тільки 1949, ювілейний, рік був на двісті членів багатший. Ми виконали на 87.5% нашу мету: 6,000 нових членів. Але величезний зріст втрат членів, передовсім з приводу 20-річчя масового прибуття нових членів, перешкодив значніше піднести загальне число членів. Та все ж ми придбали коло 6% нових членів у порівнанні з загальним числом членів та зросли на кругло 5% щодо суми забезпечення наших членів. Коли підходити до нашого росту бизнесово, то в минулім році ми мали дуже поважний зріст загальної суми забезпечення виданого членам УНСоюзу, а саме на понад 4 мільйони долярів, а з додатковими договорами забезпечення на кругло п'ять з половиною мільйонів долярів. Ці числа, навіть у порівнанні з загальним американським асекураційним бизнесом, є дуже поважним успіхом. Здобули ми ці успіхи дещо збільшеним персоналом, який ще замалий, бо мимо великих старань, важко знайти відповідних співробітників, а ще більше наш успіх завдячуємо щораз важчим зусиллям наших організаторів. Бо є загально відомо, що здобути члена тепер є куди важче, як було двадцять, чи навіть п'ять років раніше. І тому — переходячи від минулого до майбутнього — мусимо здати собі справу з цього, що звичайним апаратом і звичайними засобами, які ми стосували досі, можемо ще на якийсь час задержати статус кво, але не розбудовувати дальше нашу установу. Для цього треба нового, великого збільшення персоналу і нових, великих, нехай і дуже коштовних засобів, які б допомагали в організаційній праці. Наша давня мета й то не кінцева: стотисячний Союз. Контрольна Комісія згадує в своїх рекомендаціях цю ціль і бажала б її осягнути до наступної конвенції, яка відбудеться за три роки. Переложім на числа цю мету. Маємо 89.000 членів, тож треба нам ще 11.000 членів. Щороку тратимо пересічно 5.000 членів, тож за три роки втратимо 15,000, отож, щоб до конвенції дійти до 100.000 членів, нам треба за три роки придбати 26,000 членів, або пересічно щороку майже по 9.000 нових членів. Такого числа ми не здобули ще ніколи в минулому УНСоюзу. Навіть в часі прибуття останньої великої іміграції. Тому, щоб це зреалізувати треба нам мати особливі засоби для нашої організаційної праці. Схвалюючи ці засоби, які я пропонував в минулих роках і я запропонував Фінансовій комісії вставити в новий бюджет, Ви допоможете в здійсненню вище наміченої мети. Ще прошу утворити організаційну комісію, яка б розглянула пляни праці. При цій нагоді хочу Вам передати подяку нашого почесного члена, колишнього головного радного, п. Дмитра Шмагали, за запрошення на ці наради й його побажання успіхів у нарадах.

ЗВІТ ГОЛОВНОГО КАСИРА ПЕТРА ПУЦИЛА

(Продовження зі стор. 3-ої)

RECONCILIATION OF LEDGER ASSETS

Increases in Ledger Assets

Premiums on life certificates	2,838,412.19
Accident and health cash premiums, including $2,575.00 certificate, membership and other fees	48,337.54
Consideration for supplementary contracts without life contingencies including $ 0 disability	10,000.00
Gross investment income	2,042,024.80
Fraternal Fund	81.05
Donations received	2,061.67
Real estate taxes to be held in Escrow received	2,539.65
From sale or maturity of ledger assets	902.03
Total Increases in Ledger Assets	4,944,358.93

Decreases in Ledger Assets

Certificate & contract claims (Life)	2,162,426.50	
Accident and health	5,600.00	
Interest on certificate or contract funds	855.17	
Surrender values	226,126.05	
Refunds to members	399,522.70	
TOTAL paid Members and Beneficiaries		2,794,530.42
Paid for claims on supplementary contracts without life contingencies	7,532.30	7,532.30
Voluntary payments to indigent members		33,545.00
Commissions to field workers: Life insurance (incl. $ 0 commuted commissions)	372,423.78	
Accident and health (incl. $ 0 commuted commissions)	5,216.90	
		377,640.68
General expenses and fraternal payments		1,301,262.57
Taxes, licences and fees		74,693.34
Loss on operations of printing plant		491.17
From sale or maturity of ledger assets		5,444.76
By adjustment in book value of ledger assets		21,821.43
TOTAL Decreases in Ledger Assets		4,616,961.67

RECONCILIATION BETWEEN YEARS

Amount of ledger assets December 31st of previous year	35,477,888.15
Increase (+) or decrease (—) in ledger assets during the year	+ 327,397.26
Total—Ledger Assets December 31st of Current Year	35,805,285.41

REFUND TO MEMBERS

Applied to pay renewal	301.00
TOTAL	301.00
Paid in cash	399,221.70
TOTAL	399,522.70
Provision for refunds payable in following cal. year	414,000.00
TOTAL	414,000.00
Total of previous year	402,000.00
TOTAL REFUNDS TO MEMBERS	411,522.70

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.

Valuation Exhibit as of December 31, 1970

TOTAL ADMITTED ASSETS	$ 35,745,828.76
Reserve for Life Certificates	24,424,379.00
Reserve for Accident Certificates	5,888.00
Claims and accrued liabilities	2,103,903.35
TOTAL LIABILITIES	26,534,170.35
Margin of safety to certificate-holders	9,211,658.41
TOTAL	$ 35,745,828.76

The ratio of admitted assets to total liabilities at at December 31, 1970, was	134.72%
The ratio of actual deaths to the expected deaths according to the mortality tables for the year 1970, was	54.71%
The ratio of interest earned on all funds during the year 1970, was	4.61%

(Signed by): DAVID SILVERMANN
PEAT, MARWICK, MITCHELL & CO.
(Consulting Actuaries)

JOSEPH LESAWYER, Supreme President
PETER PUCILO, Supreme Treasurer.

SCHEDULE SHOWING INCOME AND DISBURSEMENTS FOR THE YEARS ENDING DEC. 31. 1969 AND 1970

INCOME	1970	1969
BALANCE FROM PREVIOUS YEAR	$ 35,477,888.15	$ 34,876,138.51
Dues from members	2,896,759.46	2,829,032.11
Dividends from stocks	981.25	912.50
Interest from banks	2,511.78	3,860.37
Interest from bonds	1,128,297.26	1,076,889.27
Interest received from certificate loans	20,754.31	20,708.50
Interest received from mortgage loans	502,873.82	498,916.00
Interest on loans to U.N.A. Urban Development Corp.	11,516.73	
Income from printing plant	397,021.24	381,655.37
Accrual of discount on bonds	3,542.65	3,364.40
Profit on bonds sold	97.32	567.46
Profit on Canadian exchange	53.30	
Profit on sale of real estate	751.41	
Rent received from real estate	382,720.26	380,830.11
Reinsurance recovered	362.00	1,767.00
Taxes held in escrow	2,539.65	
Amount received from death benefits and end. mat.	10,000.00	4,458.34
Grants returned to Fraternal Fund	81.05	57.00
Donations received	2,061.67	1,540.13
Transfer of equities from Juvenile Dept.		1,639.00
Investment expenses returned (Mtge. Inspection fees rec'd)		785.00
Insurance — Group — Premiums returned		1,280.46
TOTAL INCOME	5,362,935.16	5,208,263.02
BALANCE	40,840,823.31	40,084,401.53

DISBURSEMENTS	1970	1969
Accrued interest paid on bonds	3,263.93	4,172.54
Amortization of premiums on bonds	7,919.33	7,788.62
Loss on bonds sold	5,444.76	11,482.36
Cash surrender	226,126.05	200,843.83
Death benefits	630,151.57	656,336.42
Additional Accidental Death Benefits (D.I.)	4,700.00	7,300.00
Accidental Death and Dismemberment Benefits	5,600.00	
Payor death benefits	4,749.53	4,559.74
Endowments matured	1,523,187.40	1,252,443.55
Dividends to members	399,522.70	679,623.20
Reinsurance premiums paid	10,009.73	8,326.21
Actuarial and statistical expenses	6,472.50	5,625.00
Advertising and publication	5,671.10	7,440.88
Auditing committee expenses	4,251.85	17,094.12
Bank charges for custodian acct.	6,774.65	5,277.58
Books and periodicals	743.08	1,332.83
Collection charges on Canadian checks	99.05	739.66
Corporation tax on premiums	12,773.76	
Juvenile equities withdrawn		1,639.00
Taxes held in escrow disbursed		103.27
Depreciation of printing plant and E.D.P. equipment	7,524.02	7,202.14
Depreciation of real estate	21,821.43	18,805.49
Dues to fraternal congresses	991.70	393.95
Employee hospitalization plan	14,444.90	11,290.84
Employee pension plan	12,465.00	5,200.00
Expenses of annual session	8,651.15	13,800.70
Field conferences O.T.L.M.	7,056.38	4,573.93
Furniture and equipment	3,007.99	2,205.74
General office maintenance and expense	9,910.08	6,799.06
Insurance	5,915.29	285.00
Insurance — Group	11,110.42	
Insurance — Workmen's Compensation	2,731.00	387.25
Insurance Department fees	19,751.14	1,288.87
I.B.M. Rentals and services	5,809.20	3,925.91
Investment expenses (mortgages)	150.00	
Legal expenses in litigating claims	1,433.00	160.00
Legal expenses — general		25.00
Lodge supplies purchased	7,406.11	5,853.35
Medical inspections	5,975.95	5,953.39
Official Publication Svoboda	176,200.00	170,200.00
Operating expenses of Canadian Office	1,266.17	1,136.25
Operating expenses of printing plant	397,512.41	381,430.32
Operating expenses of real estate	379,737.84	369,008.67
Postage	10,186.30	9,730.08
Printing and stationery	26,448.16	37,078.47
Rent paid for Home Office	12,000.00	12,000.00
Rewards to organizers	68,899.41	41,801.10
Rewards to special organizers	35,547.94	31,814.60
Rewards to presidents and treasurers	3,185.00	2,866.00
Rewards to secretaries	270,008.33	217,750.28
Salaries of executive officers	71,000.00	72,000.00
Salaries of office employees	160,421.00	139,974.86
Special compensation for employees	606.00	
Supreme Medical Examiner's fees	1,250.00	750.00
Tax — Federal Unemployment Ins.	1,245.42	407.88
Tax — Federal Soc. Sec. and With.	9,683.58	9,129.86
Tax — State and City Unemployment and With.	1,643.04	1,173.77
Tax — General		36.82
Telephone	7,011.08	6,052.25
Traveling expenses — General	29,614.78	37,890.25
Traveling expenses of spec. organ.	22,993.20	13,656.82
Ukrainian Publications	38,251.13	26,616.93
Youth Sport Activities (Athletics)	2,969.49	2,534.79
Trust funds disbursed	7,532.30	9,941.67
Interest on trust funds disbursed	855.17	1,154.60
Convention expenses	238,435.90	333.20
Voluntary payments to indigent members	33,545.00	31,980.00
Support (Donations and Charities)	15,483.81	15,010.18
Scholarships	5,139.69	1,725.00
Donations disbursed	3,250.00	250.00
TOTAL DISBURSEMENTS	5,035,537.90	4,606,513.38
BALANCE	$ 35,805,285.41	35,477,888.15

ЗАГАЛЬНИЙ ПРИБУТОК

	1970 р.	1969 р.
Членські вкладки	$ 2,896,759.46	2,829,032.11
Дивіденда від стаків	981.25	912.50
Відсотки від банків	2,511.78	3,860.37
Відсотки від бондів	1,128,297.26	1,076,889.27
Відсотки від членських позичок	20,754.31	20,708.50
Відсотки від морґеджів	502,873.82	498,916.00
Відсотки від позички для Укр. Нац. Корпорації для віднов. Міста	11,516.73	
Прибутки від друкарні й книгарні	397,021.24	381,655.37
Перенос на підвищення вартости бондів	3,542.65	3,364.40
Зиск при продажі бондів	97.32	567.46
Зиск при виміні канадської валюти	53.30	
Зиск при продажі реальности	751.41	
Чинш від реальностей	382,730.26	380,830.11
Зворот за реасекурацію	362.00	1,767.00
Податки від заморґеджованих реальностей	2,539.65	
Перенос посмертних виплат до Сирітського Фонду	10,000.00	4,458.34
Зворот позичок до Народного Фонду	81.05	57.00
Пожертви до Фонду Наглої Потреби	2,061.67	1,540.13
З переносу резерви при зміні кляси забезпечення		1,639.00
Зворот коштів при морґеджових інвестиціях		785.00
Зворот вкладок за групову асекурацію		1,280.46
Разом прибуток:	$ 5,362,935.16	5,208,263.02

ЗАГАЛЬНІ ВИДАТКИ

	1970 р.	1969 р.
Відсотки від закуплених бондів	3,263.93	4,172.54
Перенос на обниження вартости інвестицій у бондах	7,919.33	7,788.62
Страти при продажі бондів	5,444.76	11,482.36
Грошеві звороти	226,126.05	200,843.83
Виплати посмертних запомог	630,151.57	656,336.42
Виплати подвійного забезпечення	4,700.00	7,300.00
Виплати забезпечення від випадку — АДД	5,600.00	
Вкладки за дітей, яких родичі померли	4,749.53	4,559.74
Виплати дозрілих вивінувальних грамот	1,523,187.40	1,252,443.55
Д и в і д е н д а	399,522.70	679,623.20
Премії за реасекурацію	10,009.73	8,326.21
Актюар за оцінку та статистику	6,472.50	5,625.00
Оголошення й друки	5,671.10	7,440.88
Кошти Головної Контролі	4,251.85	17,094.12
Опікунча обслуга над бондами	6,774.65	5,277.58
Асекураційні книжки й журнали	743.08	1,332.83
Оплата за канадські чеки й депозити	99.05	739.66
Перенос резерви при зміні кляс забезпечення		1,639.00
Корпораційний податок від вкладок	12,773.76	
Виплата податків від заморґеджованих реальностей		103.27
Перенос на обниження вартости IBM машин	7,524.02	7,202.14
Перенос на обниження вартости реальностей	21,821.43	18,805.49
Вкладки до Братських Конґресів	991.70	393.95
Хоробове забезпечення службовиків	14,444.90	11,290.84
Пенсійні оплати службовиків	12,465.00	5,200.00
Кошти річного засідання	8,651.15	13,800.70
Кошти обласних засідань	7,056.38	4,573.93
Машини, шафи й меблі	3,007.99	2,205.74
Загальні канцелярійні видатки	9,910.08	6,799.06
А с е к у р а ц і я	5,915.29	285.00
Групова асекурація	11,110.42	
Обезпечення службовиків від випадків	2,731.00	387.25
Асекураційні департаменти за дозволи	19,751.14	1,288.87
Винайм і обслуга машин IBM	5,809.20	3,925.91
Видатки при інвестиціях в морґеджах	150.00	
Кошти правні при виплаті посмертних запомог	1,433.00	160.00
Кошти правні — загальні		25.00
Закупно відділових приборів	7,406.11	5,853.35
Лікарські бадання нових членів	5,975.95	5,953.39
„Свобода" за орган	176,200.00	170,200.00
Кошти вдержання Канадської Канцелярії	1,266.17	1,136.25
Виплати друкарні й книгарні	397,512.41	381,430.32
Виплати на реальностях	379,737.84	369,008.67
Виплати на пошту й експрес	10,186.30	9,730.08
Канцелярійні друки й прибори	26,448.16	37,078.47
Чинш за канцелярії у власному будинку	12,000.00	12,000.00
Нагороди за нових членів	68,899.41	41,801.10
Платня обласних організаторів	35,547.94	31,814.60
Нагорода відділових предсідників і касирів	3,185.00	2,866.00
Зворот коштів відділовим секретарям	270,008.33	217,750.28
Платня Головного Уряду	71,000.00	72,000.00
Платня службовиків у Головній Канцелярії	160,421.00	139,974.86
Спеціяльна винагорода службовиків	606.00	
Платня головного лікаря	1,250.00	750.00
Федеральний податок за службовиків (безробіття)	1,245.42	407.88
Федеральний податок за соціяльне забезпечення	9,683.58	9,129.86
Стейтовий податок за службовиків	1,643.04	1,173.77
Загальний податок		36.82
Телефон і телеграми	7,011.08	6,052.25
Кошти подорожі й репрезентації	29,614.78	37,890.25
Кошти подорожі обласних організаторів	22,993.20	13,656.82
Видання Англомовної Енциклопедії Українознавства	38,251.13	26,616.93
Спортова акція	2,969.49	2,534.79
Виплата сирітських частей	7,532.30	9,941.67
Кошти Конвенції	238,435.90	333.20
Виплати запомог членам	33,545.00	31,980.00
П о ж е р т в и	15,483.81	15,010.18
С т и п е н д і ї	5,139.69	1,725.00
Пожертви з Фонду Наглої Потреби	3,250.00	250.00
Відсотки від сирітських частей	855.17	1,154.60
Р а з о м :	$ 5,035,537.90	$ 4,606,513.38

ФОНДИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

ПРИБУТОК:

З місячних вкладок від членів	$ 2,814,726.07
Дивіденда від стаків	981.25
Відсотки від банків	2,511.78
Відсотки від бондів	1,106,344.02
Відсотки від членських позичок	20,754.31
Відсотки від морґеджів	502,873.82
Відсотки від позички для Укр. Нац. Корпорації для Відновлення Міста	11,516.73
Прибуток від друкарні й книгарні	397,021.24
Перенос на підвищення вартости бондів	3,426.60
Зиск при продажі бондів	84.92
Зиск при виміні канадської валюти	53.30
Зиск з продажі реальности	751.41
Чинш від реальностей	24,000.00
Зворот за реасекурацію	362.00
Податки від заморґеджованих реальностей	2,539.65
Разом прибуло:	$ 4,887,947.10

В И Д А Т К И:

Відсотки від закуплених бондів	3,120.41
Перенос на обниження вартости інвестицій у бондах	7,867.92
Страти при продажі бондів	5,444.76
Грошові звороти	226,126.05
Виплати посмертних запомог	630,151.57
Виплати подвійного забезпечення — (ДІ)	4,700.00
Виплати забезпечення від випадку — АДД	5,600.00
Вкладки за дітей, яких родичі померли	4,749.53
Виплати дозрілих вивінувальних грамот	1,523,187.40
Д и в і д е н д а	399,522.70
Премії за реасекурацію	399,522.70
Актюар за оцінку та статистику	6,472.50
Оголошення й друки	5,671.10
Кошти Головної Контролі	4,251.85
Опікунча обслуга над бондами	6,774.65
Асекураційні книжки й журнали	743.08
Оплата за канадські чеки й депозити	99.05
Корпораційний податок від вкладок	12,773.76
Перенос на обниження вартости IBM машин	7,524.02
Перенос на обниження вартости реальностей	21,821.43
Вкладки до Братських Конґресів	991.70
Хоробове забезпечення службовиків	14,444.90
Пенсійна оплата службовиків	12,465.00
Кошти річного засідання	8,651.15
Кошти обласних засідань	7,056.38
Машини, шафи й меблі	3,007.99
Загальні канцелярійні видатки	9,910.08
А с е к у р а ц і я	5,915.29
Групова асекурація	11,110.42
Обезпечення службовиків від випадків	2,731.00
Асекураційний департамент за дозволи	19,751.14
Винайм і обслуга машин IBM	5,809.20
Видатки при інвестиціях в морґеджах	150.00
Кошти правні при виплаті посмертних запомог	1,433.00
Закупно відділових приборів	7,406.11
Лікарські бадання нових членів	5,975.95
„Свобода" за орган	176,200.00
Кошти вдержання Канадської Канцелярії	1,266.17
Виплата друкарні й книгарні	397,512.41
Виплати на реальностях	23,874.13
Виплати на пошту й експрес	10,186.30
Канцелярійні друки й прибори	26,448.16
Чинш за канцелярії у власному будинку	12,000.00
Нагороди за нових членів	68,899.41
Платня обласних організаторів	35,547.94
Нагорода відділових предсідників і касирів	3,185.00
Зворот коштів відділовим секретарям	270,008.33
Платня Головного Уряду	71,000.00
Платня службовиків у Головній Канцелярії	160,421.00
Спеціяльна винагорода службовиків	606.00
Платня головного лікаря	1,250.00
Федеральний податок за службовиків (безробіття)	1,245.42
Федеральний податок та соц. забезпечення	9,683.58
Стейтовий податок за службовиків	1,643.04
Телефон і телеграми	7,011.08
Кошти подорожі й репрезентації	29,614.78
Кошти подорожі обласних організаторів	22,993.20
Видання Англомовної Енциклопедії Українознавства	37,901.13
Спортова акція	2,969.49
Разом:	$ [illegible]

ФОНД СИРІТСЬКИЙ

ПРИБУТОК:

Відсотки від бондів	$ 6,788.57
Перенос на підвищення вартости бондів	44.38
Зиск з продажі бондів	6.20
Перенос посмертних виплат до Сирітського Фонду	10,000.00
Разом:	$ [illegible]

ВИДАТКИ:

Відсотки від закуплених бондів	$ 23.18
Перенос на обниження вартости інвестицій у бондах	30.89
Виплата сирітських частей	7,532.30
Відсотки від сирітських частей	855.17
Разом:	$ 8,440.54

ФОНД ЗАХИСТУ

ПРИБУТОК:

Чинш від реальностей в Кергонксон, Н. Й.	$ 355,730.26
Разом:	$ 355,730.26

ВИДАТКИ:

Виплати на реальностях в Керґонксон, Н. Й.	$ 356,063.21
Разом:	$ 356,063.21

(Продовження в наступному числі)

Останній вірш Олени Журливої

Українська поетка старшого покоління Олена Журлива, яка померла цього місяця в Україні і яка була десятиліттями переслідувана комуністичним режимом за небажання писати в дусі „соціялістичного реалізму", надіслала до редакції київської „Літературної України" вірш „Весняне". В „Літературній Україні" сказано, що сл. п. поетка прислала його „за кілька днів до смерти". З підпису від „Весняним" видко, що Олена Журлива проживала в Кіровограді, де й померла, але в некролозі в „Літературній Україні" не сказано про місце життя й смерти поетеси, безпосередньої послідовниці великої Лесі Українки.

Передруковуємо зворушливий останній вірш сл. п. Олени Журливої „Весняне", як він був опублікований через кілька днів по смерті авторки в „Літературній Україні" з 22 червня 1971 року.

ВЕСНЯНЕ

Де ж ти, весонько,
де барилася
І на кого так задивилася,
Що вінка собі не сплела
з квіток,
Не нагріла ще по садах
бруньок.

Не зігнала сну з яблуневих віт,
Не покликала пташенят
в політ,
Вітерцем-теплом не повіяла,
Ще й трави в лугах
не насіяла.

А весна-красна мружить
віченьки,
Видивляється в хвилі
річеньки,
Розгортається по пелюсточці,
Наче дівчина в білій
хусточці,

І до сонечка посміхається,
В золоте вбрання одягається.
Ой, ти весонько-чарівниченько,
Покажи хутчіш своє
личенько!

І весна дощем зранку
вмилася,
Сміхом-перлами покотилася.
Зацвіли луги первоцвітами,
Гомонять гаї зелен вітами,

Все прокинулось з чарівного сну,
І стріча земля золоту
весну.

Кіровоград.

ВІСТІ З НЮАРКУ-ІРВІНҐТОНУ

Чимало імпрез, що відбулися на нашому терені були вже відмічені окремими дописами на сторінках „Свободи" — Свято Державности (24-го І.), „Різдвяний Концерт" хору „Горлиця" (17-го січня), Свято Крут 7-го лютого), 25-літній Ювілей Відділу Об'єднання Організацій Чотирьох Свобід України (7-го ІІІ.), постава „Квіту Папороті" (21-го ІІІ.).

Місцевий Відділ Асоціяції Діячів Української Культури влаштував дві імпрези, 6-го грудня „Вечір Розваги" з участю співочого ансамблю „Амбасадори" в складі: Віра Длябога, Омелян Гельбіг, Ігор Шуган, Любомир Калинич і Михайло Длябога та піяністки Марії Геча й гумористів Ігора Чуми і Романа Шведа, та 4-го квітня образотворчу виставку Юрія Гури й вечір присвячений пам'яті бандуриста д-ра З. Штокалка, про якого говорили В. Юркевич та Л. Майстренко.

Новий Відділ Т-ва Українських Інженерів Америки постав у Ню Джерзі 13-го грудня. Першу Управу очолив, інж. Ю. Охримович.

Союз Українок проявляв широку діяльність. 28-ий Відділ підготовив „Різдвяну Зустріч" з програмою 13-го грудня, та доповідь пані-матки Л. Селепини про наше обрядове печиво, ілюстровану прозірками 14-го грудня. 32-ий Відділ перевів показ писання писанок в днях 23-го і 30-го березня, а Окружна рада влаштувала в публічній бібліотеці Савт Орендж виставку українського народного мистецтва, що тривала до 1-го травня.

Студентська громада влаштувала три імпрези: 19-го грудня доповідь на тему „Роля Українського Студентства у Суспільстві", 26-го березня панель на тему „Український Студентський Рух в ЗСА", та доповідь І. Коляски 23-го квітня на тему „Анти-московський спротив в Україні".

Українське Фотографічне Товариство підготовило 17-го січня першу фотографічну виставку в Нюарку присвячену пам'яті С. Федева, довголітньому голові Т-ва. Около 200 відвідувачів мали змогу оглянути 133 світлини (в цьому 17 кольорових) та 80 прозірок, виставлених 20-тьма фотографами.

Український Музичний Інститут підготовив оперу „У зеленому саду" у виконанні шкільних дітей та діточу маскараду 10-го січня, а 31-го січня концерт творів композитора-піяніста В. Грудина у виконанні самого композитора, проф. Д. Караноєвич та проф. Р. Венке та п. М. Мурованої.

Відділ 14-ий Української Гетьманської Організації відбув загальні Збори 27-го лютого. Нову Управу, після несподіваної смерти довголітнього голови сл. п. Л. Савойки, очолив інж. І. Калинович.

Вечір в пошану св. п. д-ра М. Шлемкевича відбувся 14-го лютого заходом гурту кол. читачів „Листів до Приятелів". В програмі взяли участь д-р Є. Перейма, мгр О. Олесницький та ред. Я. Заремба. Присутні почули теж із звукозапису слово, М. Шлемкевича.

Жіночі організації Нюарку й околиці, відсвяткували величаво 100-річчя, з дня народження поетеси Лесі Українки дня 28-го лютого, при великому здвизі людей. Програма була виконана майже виключно силами молоді та взяла в ній участь ціла українська громада. Свято відкрила вступним словом пані-матка А. Селепина. В мистецькій програмі взяли участь: ліричне сопрано Т. Лихолай, піяністка М. Цибик, дівочий хор „Євшан зілля", під орудою В. Садовського та група студенток (Т. Басняк, А. Дидик, О. Ференц, Л. Гейсьор і Л. Мостова), що виконала монтаж творів Лесі Українки. Акомпаньювала Мічел-Миколасва.

Т-во за Патріярхальний Устрій Української Католицької Церкви відбуло загальні збори 6-го березня, на яких вибрано нову Управу, яку очолив д-р Я. Миндюк. Збори заслухали доповідей д-ра Є. Гіля та ред. В. Пасічняка та ухвалили відповідні резолюції.

Школа св. І. Христителя в Нюарку уладила Шевченківську Академію для громадянства дня 14-го березня. Участь взяв шкільний хор, під орудою проф. М. Добоша; діти садочка підготовані О. Ліщинською виконали декілька пісень та деклямації. Промову про значення Т. Шевченка виголосив учень 7-ої кл., Ю. Темницький. Монтаж „Шевченко, співець краси і природи" підготовлений, проф. М. Робак виконали М. Левицька, Л. Мостова, М. Олесницький, І. Паславська, Л. Товарницька і О. Шпачинська. Теж молодь школи, виконала оперету А. Філіпенка „У Зеленому Саду". Фортепіяновий супровід спочивав у руках проф. Т. Богданської та учениць Р. Шегедин та Л. Семанишин. Декорації підготовили Р. Шегедин і Д. Ліщинський.

ОУА „Самопоміч" перевибрала Управу під головуванням проф. М. Цяпки на загальних зборах дня 28-го березня, а Кредитівка „Самопоміч" перебрала управу під головуванням інж. О. Суховерського на загальних зборах, що відбулися дня 13-го березня.

Український Народний Дім відбув загальні збори дня 27-го березня. Уповноважені 9-организацій з 15-и голосами, та 82 члени з 206 голосами перевибрали частину членів Дирекції та вибрали нову Управу, яку знову очолив інж. М. Семанишин. Бюджетовий рік закінчено з надвишкою 5,179 дол.

Український Клюб при Сетон Гол Середній Школі (Преп скул), це хіба одинокий український середньошкільний клюб в Америці. Чотирнадцять хлопців створили його за власним почином та ідеєю на взір інших клюбів, щоб пропаґувати та захищати своє походження. Знайшовши піддержку у шкільних властей та назначеного ними опікуна клюбу проф. Гаваса, підготовили в дні 6-го квітня виставку української культури. Тому, що цього дня відбувалися збори обох—матірного і батьківського клюбу, виставку відвідало кількасот осіб. Хлопці, у вишиваних сорочках, пояснювали експонати, вишивки, кераміку, образи різьбу, видання тощо. Українські церковні ризи та бандура звертали особливу увагу. На стінах розвішені таблиці із статистичними та історичними даними про Україну, автоматично висвітлювані прозірки та українська музика з платівок доповнювали виставку, про яку теж спеціяльно згадував у своєму слові директор школи о. Гіблін та значення якої коротко з'ясував присутній на залі проф. М. Чировський.

Кубанські Козаки завітали до Нюарку 18-го квітня. При вщерть виповненій залі Моск театру збирали вони та мистці-солісти Г. Минаїв-Андреадіс та Р. Прийма-Богачевська невгаваючі оплески. Музичний супровід проф. М. Цісик та оркестри Т. Комара доповнили цю вдалу імпрезу.

Пластова Станиця Нюарку — Ірвінґтону святочно відзначила 20-ліття свого існування ювілейним бенкетом дня 25-го квітня. Попереднього дня відбулася цілоденна виставка експонатів пластових вмілостей та історії станиці закінчена веселим вечором у виконанні пластової молоді. Після Богослужб у намірені Пласту, в українських церквах, відбувся святочний апель закінчений спільною знімкою Станиці.

Дорогоцінні фелони 17 і 18-го століття з з київських церков були виставлені дня 25-го квітня.

„Євшан Зілля" — це недавно зорганізований дівочий хор, зложений з 60 молодих дівчат, під вмілим керівництвом Б. Садовського і музичним супроводом В. Білинського. Дня 25-го квітня своїм першим самостійним концертом цей хор започаткував ряд виступів запланованих по-українських осередках Америки. Танцювальний ансамбль „Веселка", під керівництвом Р. Строцького доповнив цю вдалу імпрезу.

Що буде. Загальні збори відділу УККА відбудуться 16-го травня. Дві прогульки організовані Церковним Комітетом Церкви св. Івана Христителя, відбудуться в днях 9 - 16-го липня до Нассав та 30-го жовтня до 7-го листопада до Маямі.

Іван З. Турянський
прес. реф. Відділу УККА

В 2-РІЧЧЯ ПОЛЕТУ НА МІСЯЦЬ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

тисячів років ставила собі питання, що уявляє собою життя, що ми тут робимо на цій плянеті? Але те питання залишилося нерозв'язаною таємницею. Наші теологи старалися допомогти нам в розв'язці цього питання, і в деяких випадках допомогли. Але ця велика таємниця в своїй основі залишилася далі нерозв'язаною. Ми звернулися до наших науковців та спитали їх прямо: скажіть нам, що уявляють собою атоми, молекули та зорі. І вони відповіли блискуче на наше питання. Але велика таємниця залишилася надалі нерозв'язаною.

А тепер ми питаємо себе, який глузд боротися за життя, коли все одно ми мусимо згинути на нашій плянеті. У неждане, простірна доба дає нам велику шансу та можливість проіснувати назавжди. Бо раз ставши стопою на поверхні Місяця та на поверхні Марса, ми зможемо поїхати до далеких зір та їх плянет, що кружляють довкруги них та підшукати одну з них, закосичену блакитною атмосферою та золотим сонцем, подібним до нашого. А ставши ногою на такій плянеті, ми зможемо запевнити цілій расі „гомо сапієнс"—довговічність. Бо коли наша Земля стане важкою до віддихання, коли вичерпаємо всі її скарби та засоби енергії, коли людей стане забагато, тоді ціле людство можна буде переселити до нових космічних кордонів та передати подарунок життя з рук до рук.

ПАМ'ЯТНИК МАТРОСАМ

Поблизу Очакова відкрили пам'ятник 120 советським матросам, які загинули разом із кораблем-монітором Чорноморської фльоти „Ударним". Висланий без підготови команди й без відповідного озброєння „Монітор" на боротьбу проти гітлерівських військ - десантників, потонув від першої бомби з фашистівського літака. Водолази тепер дещо витягли з глибини, в тому й багато кісток, бортовий напівзітлілий журнал тощо. Вдалося з усіх 120 прізвищ матросів встановити прізвища 45 осіб. На пам'ятнику напис російською мовою: „Вечная слава героям монитора „Ударный".

Вступайте в члени УНСоюзу!

Ділимося сумною вісткою з Родиною і Приятелями, що 21-го червня 1971 року по тяжкій і довгій недузі відійшла від нас у Вічність
наша Найдорожча
МАМА, БАБУНЯ і ПРАБАБУНЯ

СЛ. П.
РОЗАЛІЯ ОСЕРЕДЧУК

Похоронена в Калуші, Зах. Україна.

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА
буде відправлена
30-го ЛИПНЯ 1971 р. о год. 8-ій рано в церкві
СВ. ІВАНА ХРЕСТИТЕЛЯ у ВІПАНІ, Н. Дж.

В глибокому смутку:
син ВОЛОДИМИР з дружиною ОЛЬГОЮ
внуки: РОМА, ДЕНИС
доньки ЕМІЛІЯ з мужем і сином ІГОРЕМ
в Україні

Перший голова українського післявоєнного еміграційного Комітету

(В річницю смерти проф. П. В. Чуйка)

15-го квітня м. р. в Такома Парку, коло Вашингтону, Д. С. на 76-му році життя помер проф. Васильович Чуйко. Його постать в житті української еміграції після другої світової війни виділяється своєю громадською відданістю, і слід, щоб українська суспільність в ЗСА вшанувала його пам'ять і згадала теплим словом.

Проф. Чуйко походив із степів Таврії; вищі студії закінчив у Києві. Перед другою світовою війною викладав математику в Київському кооперативному університеті.

***

Настав буревійний і непевний час 1945-го р. Саме, коли закінчилась війна. По дорогах ще подекуди лунало постріли. Вандрували великими гуртами люди, німці й чужинці, військові і цивільні, військовополонені й примусово привезені на роботи. Були поміж ними у військовій одежі і цивільні; деякі їхали цілими родинами, на дитячих возиках вони тягли своє збіжжя.. Найнеймовірніше, що поміж усім тим натовпом людей нишпорив комуністичний прошрок військовополонених і примусово привезених. Під час війни вони принишкли по таборах і на роботах, а тепер чіпляли на кашкети повирізувані з червоних наволочок зірки, а на плечі — старшинські совєтські еполети. Озброєні рушницями й гранатами, які необачно їм повидавали американці, як своїм „союзникам''; вони літали на грузовиках по селах та бауерських хуторах, просто — грабували німців і виловлювали наших людей, що не хотіли повертатися до сталінського „раю". Всією тією зграєю керував відомий майор КҐБ Щербаков, що захопив був у Діллінґені покинуті власівцями касарні, і організував там репатріяційний табір. Там усе було передбачено за совєтським зразком: проводились різні виреви, була муштра, „фіззарядка" і до того, як то у них і водиться... тюрма. Оттуди-то червона погань силоміць звозила зловлених наших людей і, як „колябораитів" та „ворогів народу" кидали за грати. Часами в села наїздили совєтські офіцери; вони безцеремонно загадували бюрґермайстрам відправляти їхніх колишніх „остарбайтерів" в табір до Діллінґену. Німці, враз перемінили своє ставлення до наших людей: і тих, хто під час війни виконував їм каторжну роботу, стали випихати геть: мовляв, нині вони „об'їдають" Німеччину!.. Для наших людей жити стало страшно. Вони ховалися по лісах та ярах. З околичніх сіл коло Вертінґена, де тоді саме я жив, багато з них вечорами нишком приходили до мене розвідатися, розпитати про якийсь порятунок. Я й сам тоді не знав, що робити. Єдине, чим я міг їм допомогти — захистити тут у Вертінґені. Формально, як „штаатенлос", і до того маючи добрі стосунки з естонцями - перекладачами в американській воєнній комендатурі. Але які гарантії мали ті люди проти сваволі червоних ґвалтівників десь на віддалі в селі чи на хуторі? Тому травневим ранком я вийшов на шосе і „проголосувавши" разом з іншими пасажирами, вмостився на грузовику і мчав по „автобані" до Авгсбурґу.

На „Кеніґсплац" гуркотіли трамваї, грузовики і „джіпи"... ходили американські військовики і люди в цивільному. Я зайшов до крамниці, щоб розпитати. Діставши інформації я зайшов до будинку, де був приміщений український Комітет. В цьому Комітеті працював якраз проф. Чуйко. Він пояснив, що вони дістали 5 тисяч посвідок Швайцарського Червоного Хреста. (Ті посвідки в першім місяці по 2-ій світовій війні врятували від репатріяційного табору багато людей). Видають й свої від Комітету, які теж рятують. Ці посвідки давали повну леґалізацію перед американськими і німецькими властями.

У проф. Чуйка пробивалась простота, безпосередність і діловий підхід до справи. Він розповів, що вони в імені Українського Комітету воюють з червоними репатріянтами на Ґоґінґен-Штрасе в таборі; добилися в американської влади, що хоч дротами розділили територію того табору, але то не помагає: червоні під погрозами й силоміць перетягують наших людей на їхній терен. В Гауншетені балтійці займають будинки під табір. Комітет домагається, щоб і українцям було там місце. Далі, треба домогтися в американців, щоб дали великі казарми для приміщення людей в обороні від совєтів.

В проф. Чуйка була повна орієнтація в ситуації, діловитість і щира відданість українській справі.

По довгій розмові з проф. Чуйком і інж. Ганушевським, секретарем Українського Комітету я вийшов з пачкою виказок із Українського Комітету та Швайцарського Червоного Хреста, щоб поспішити до наших людей у Вертінґен.

Скільки разів потім я скеровував до проф. Чуйка наших людей — тих, що, пробирались аж від совєтської зони. Ті люди прямували до Авгсбурґу і разом з тисячами подібних їм потрапляли в український табір на Гауншетен, або у великий новозорганізований „Соммер-Казерне".

***

В американській окупаційній зоні відкрилася УНРАА, створювалися нові, великі табори української еміграції. В Авгсбурзі було організовано ЦПУЕ на чолі з В. Мудрим (Центр. Предст. Української Еміграції); Комітет на чолі з проф. Чуйком став — Обл. ПУЕ в американській зоні. За принципом американської демократії по таборах вибирали ради, управи, комендантів; обирали також представників - делеґатів для переобрання органів українського представництва поза таборами. Нераз переобрали й ОблПУЕ. По черзі змінилися голови: інж. С. Ногай, д-р Щипайло. Проф. Чуйко був обраний на голову Контрольно - ревізійної комісії. Він лагідно, з повною свідомістю своєї відповідальности перед українською громадськістю, скромно й ділово виконував свої нові обов'язки: ретельно перевіряв ділові папери Комітету, а також входив в суть діяльности його членів і окремих його Відділів.

За якийсь час створився статус ДП, постала залежність від ІРО. Люди виїздили за океан. Створювалися нові ситуації у взаєминах поміж окремими емігрантами і громадськими організаціями. Роля ЦПУЕ і ОблПУЕ поскладнішала. Всяка контроля і перевірка їхньої діяльности в атмосфері цих нових взаємовідносин вимагала обережности й великого такту. Цих властивостей у проф. Чуйка якраз не бракувало; з великим тактом і обережністю він виносив свої висновки часто в дражливих і неприємних ситуаціях.

В Діллінґені замість щербаковського табору постав великий український табір. Там жив проф. Чуйко. За обов'язком правного референта ОблПУЕ я періодично їздив до українських таборів. Звичайно, не раз бував і в Діллінґені. Він жив скромно, як український таборянин ДП. час від часу відбував поїздки до Авгсбурґу для виконання своїх обов'язків, голови Контрольно-ревізійної комісії.

У 1964 р. ми зустрілися в ЗСА, у Вашинґтоні, Д. К. Ослаблений, хворіючи на серце, проф. Чуйко не міг уже виявляти тієї жвавости активности, як раніше, але й то носився з ідеєю утворення українського громадського гурту для продовження українських національних традицій. Його активність і відданість українській громадській справі, яка супроводила його все життя, обірвалася тільки з хвилиною його смерти.

Доц. Ів. Павелко

Христини нової платівки 82 Відділу СУА

Неділя 16-го травня — нарешті здійснився сміливий задум членок 82-го Відд. Союзу Українок Америки — платівка для малят нагарана. Не зважаючи на дощеву погоду, імпрезова заля пластового Дому в Ню Йорку скоро заповнялася. Вперше послухати платівку прийшли виконавці, союзянки та гості. Між представниками ОПЛДМ бачимо ред. журналу „Веселка" В. Барагуру, який ніколи не жалує труду щоб піддержати виховно-культурну працю нашого Відділу.

Свято відкрила голова 82 Відд. СУА на Бронксі Л. Кіршак, а програмою проводила Н. Попель. Звіт з діяльности видавничої Комісії зложила ініціяторка пляну награння платівки Іванна Клим. Вона подякувала виконавцям і своїм співробітницям Н. Попель та М. Савчак і всім членкам 82 Відд. СУА, які своїми пожертвами й безпроцентовими позичками уможливили випуск платівки, зазначивши, що письменниця Л. Храплива, якій завдячуємо виховний текст — монтаж платівки, свій гонорар у сумі 100 дол. призначила на акцію ОПЛДМ „Серце й Книжка".

З черги поетка Діма з гумором відчитала власний фейлетон, насвітлюючи цікаві пригоди та переживання виконавців і п-і Клим у зв'язку з награнням платівки.

Покликана до слова голова Окр. Ради СУА в Н. Й. Іванна Рожанковська доконала символічного акту христин проголошуючи святочно назву платівки „Послухайте Діти". На залі радісні оплески. Включено фонограф і хвилину напруженої тиші переривають радісні звуки. Зміст платівки так вміло й цікаво зложений, що під впливом звукових вражень слухач мов зачарований переживає один день щасливого дитинства. Магнітна голка добігає до краю — чуємо вірш „Вечірня Молитва" Л. Храпливої, а далі публіку полонить оксамітнотепла мелодія народної пісні „Ой ходить сон" музика в опрацюванні В. Барвінського, виконує сопрано І. Фоменко.

Рясними оплесками нагородила публіка приявних виконавців, серед яких були, відома письменниця Л. Храплива, і поетка Діма, професор музики Є. Чапельська, (фортепіяновий супровід), співачка Із. Фоменко та особливо талановиті діти зі своєю вчителькою Г. Мирошниченко.

В другій частині нашого свята, п-і О. Лиско відчитала „Гумореску на поважно" власного пера, в якій розказала про труднощі та перешкоди видавничої комісії платівки. П-і С. Данилович і І. Іванчишин розвеселили публіку дотепним скечем „Телефонічна розмова". В заключному слові, М. Савчак в імені 82-го Відд. СУА, щиро подякувала п-і І. Клим за її великий вклад праці для видання платівки. Рівнож підкреслила зрозуміння і співпрацю Павла Клима, який у всьому допомагав дружині та видавничій комісії, щоб платівка, якнайскоріше появилась. На добрий спогад довершеного діла голова 82-го Відд. СУА вручила п. Іванні скромний дарунок. Роздачею платівки для авторів і виконавців закінчилось свято.

Пані Мілянич була першою, що закупила платівку, мабуть в неї щаслива рука, бо цього дня розпродано понад сотню. В товариській атмосфері при панчі та смачнім печиві, про яке подбали членки 82-го Відд., гості ще довго ділились своїми враженнями та заввагами.

Вірю, що нова платівка „Послухайте Діти", яку своєю печаткою рекомендує ОПЛДМ скоро здобуде належне признаначення та розголос, якнайкращий виховний посібник і в короткому часі дістанеться до рук кожної української дитини.

Ірина Г. Іванчишин

КУДИ ІДУТЬ БАНДУРИ

„Радянська Україна" з 23 червня подала, що „художньо оздоблені бандури Чернігівської фабрики музичних інструментів користуються великим попитом не тільки в нашій країні, а й далеко поза її межами". Нещодавно в київській „Культурі і Житті" була замітка Є. Козака й інших, що Чернігівська фабрика випускає бандур з настроювальним приладом лише 8 на рік. У „Радянській Україні" повідомлено, що „бандури мандрують за океан до Америки, Канади та інших країн світу".

Католицька Пресова Служба інформує...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

ник (о. Москаль) сказав, що він особисто є прихильником встановлення патріярхальної системи в Церкві українського обряду, але у відповідному часі та методами іншими від тих, що ними користується Т-во. Коментуючи іншу резолюцію нюйоркської конвенції, в якій закликається, „Українську Католицьку Ієрархію поробити необхідні заходи скликання П'ятого Архиєпископського Синоду в в 1971-му році", отець Р. Москаль сказав, що Архиєпископ Максим Германюк з Вінніпеґу, президент Конференції Єпископів українського обряду, повернувшись з Риму, де він нараджувався з Кардиналом Сліпим та Ватиканськими властями, сказав, що в теперішньому часі не буде Синоду. „Було б найбільш корисно привернути спокій між мирянами" — сказав Архиєпископ Германюк" — твердить в своєму повідомленні Крайова Католицька Пресова Служба.

УКРАЇНСЬКІ ШКОЛИ В ДІТРОЙТІ

Дітройт, Міч. — В середині червня 306 учнів Школи Українознавства Т-ва „Рідна Школа" закінчили своє навчання. Школа працює вже 21 рік. У перших клясах постійно зменшується кількість учнів: раніше їх було до 50, потім 26, тепер 19 дітей. Іспити зрілости з Українознавства здали цього року 14 студентів - абсольвентів. Вищу Школу Непорочного Зачаття цього року закінчили 66 градуантів.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

НЕДІЛЯ, 4-го ЛИПНЯ 1971 р.

СИРАКЮЗИ, Н. Й. Місячні збори Т-ва Укр. Січ — 39-ий Відд. о год. 3-ій по полудні, в малій залі УНДому. Збирання вкладок: 3-го липня від 7-10 веч., 4-го липня від год. 12-3 по пол. Проситься чл. прибути на збори. — Управа.

НЕДІЛЯ, 11-го ЛИПНЯ 1971 р.

КЛІВЛЕНД, Огайо. Місячні збори Т-ва Сокіл — 336-ий Відд. від 11 до 1 по пол. в церковній залі св. Йосафата, 5720 Стейт Рд. Проситься чл. прибути на збори і забрати дивідендові чеки. — В. Шмагло, предс., Гр. Кісіль, секр.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

СТЕФАН КІНЬ — член УНС Відд. 325 Т-ва Запорозька Січ в Брукліні, помер трагічною смертю 2-го травня 1971 р. на 46-му році життя. Покійний народився в Команча, Україна. Став членом УНСоюзу в 1965 році. Полишив в смутку дружину Анну, дітей Марію, Богдана і Христину. Похорон відбувся 6-го травня 1971 р. на цвинтарі Сайпрес Гілс в Брукліні, Н. Й.

Вічна Йому Пам'ять!

В. Чупа, секр. Відд.

СТЕПАН СЛАБАК — член УНС Відд 304 в Боффало, Н. Й., помер 28-го травня 1971 р. на 75-му році життя. Покійний народився в Самборі. Став членом УНСоюзу в 1944 році. Полишив в смутку доньки: Марію, Дороті, Олену, Флоренс, 6 внуків і 4 правнуки. Похорон відбувся 1-го червня 1971 р. на цвинтарі Оливна Гора в Тонаванді, Н. Й.

Вічна Йому Пам'ять!

Секретар Відділу

ТАРЗАН, Ч. 6583. Тарзан не дає скорострілу Абуззі

WARUNGS! WE'VE CAUGHT THEM, SIR! NOW WE KILL THEM!
TWENTY MEN, ABUZZI! EACH HAS A RIFLE!
QUICK, SIR! LEND ME A GUN-A GUN THAT CAN KILL TWENTY MEN!
NO, ABUZZI! FIRST WE MUST TAKE LEOLA FROM THEM! IF WE DIVE ON THEM WITH MACHINE-GUNS, THEY'LL USE HER FOR A BULLET-SCREEN!

9-5-6583
Distr. by United Feature Syndicate, Inc.

Варунґи! Ми здігнали їх, пане! Тепер ми вб'ємо їх! Швидко, пане! Позичте мені кріс, того кріса, що може вбити двадцять мужчин!

Ні, Абуззі! Спершу мусимо відібрати Леолю від них! Коли ми кинемось на них із скорострілами, то вони вжиють її за щит проти куль!